

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ειδική Έκθεση για την Ανάθεση Δημόσιων Κατασκευαστικών Έργων σε Εργολάβους

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ: ΕΕ-ΕΥ 38/2025

14 Οκτωβρίου 2025

Πίνακας Περιεχομένων

Πίνακας Περιεχομένων	ii
Προλογισμός Γενικού Ελεγκτή	iii
Πίνακας Συντομογραφιών	iv
1. Σύνοψη	1
2. Εισαγωγή	9
2.1 Κύριες πληροφορίες για τους Ελεγχόμενους Φορείς	9
2.2 Σκοπός του ελέγχου	9
3. Ανάλυση ευρημάτων	10
4. Παραρτήματα.....	27
Παράρτημα Ι: Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή	27
Παράρτημα ΙΙ: Μεθοδολογία.....	28

Προλογισμός Γενικού Ελεγκτή

Ενίσχυση Διαφάνειας

Η παρούσα Ειδική Έκθεση αποσκοπεί στην ενίσχυση της διαφάνειας και της λογοδοσίας στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων κατασκευαστικών έργων, μέσω της ανάλυσης των στοιχείων που αντλήθηκαν από το ηλεκτρονικό σύστημα δημοσίων συμβάσεων (eProcurement) για την περίοδο 2015–2024.

Η συλλογή και αξιολόγηση των δεδομένων αυτών επιτρέπει στην εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με το βαθμό συγκέντρωσης της αγοράς και το βαθμό ανάπτυξης ανταγωνισμού.

Τρεις Εργολάβοι – Το 40,8% της Αγοράς

Η ανάλυση καταδεικνύει ότι, παρά την ανάθεση μεγάλου αριθμού δημόσιων συμβάσεων (2.164), ένα σημαντικό ποσοστό της συνολικής συμβατικής αξίας συγκεντρώθηκε σε περιορισμένο αριθμό εργολάβων.

Συγκεκριμένα, τρεις εργολάβοι (Cyfield, Iaconou και Cybarco), παρόλο που μαζί ανέλαβαν μόνο το 13% του αριθμού των συμβάσεων, εξασφάλισαν το 40,8% της συνολικής αξίας της αγοράς. Το εν λόγω στατιστικό υποδεικνύει αυξανόμενη συγκέντρωση της αγοράς για μεγάλα έργα σε συγκεκριμένους εργολάβους.

Ενδιαφέρον στοιχείο αποτελεί το γεγονός ότι η εταιρεία Cyfield κατέλαβε την πρώτη θέση στην κατανομή του μεριδίου αγοράς για τέσσερα συναπτά έτη (2019–2023), γεγονός που πιθανόν να αποτελεί ακόμη ένα στοιχείο ένδειξης δημιουργίας δεσπόζουσας θέσης.

Τυχόν έλλειψη ικανοποιητικού αριθμού επιλογών περιορίζει τη διαπραγματευτική ικανότητα του κράτους και ίσως «αναγκάζει» την επανάληψη συνεργασιών με εργολάβους που ενδεχομένως δεν ανταποκρίνονται επαρκώς.

Επιπλέον, η συγκέντρωση των μεγάλων έργων σε συγκεκριμένους εργολάβους εγείρει

ερωτήματα κατά πόσο οι συγκεκριμένοι φορείς διαθέτουν την επιχειρησιακή ικανότητα να υλοποιούν παράλληλα πολλαπλά έργα με επιτυχία.

Τα πιο πάνω προκαλούν ιδιαίτερη ανησυχία, ιδιαιτέρως από το γεγονός ότι αρκετά μεγάλα έργα της Κυπριακής Δημοκρατίας είτε υπόκεινται σε μεγάλες καθυστερήσεις ή δεν ολοκληρώνονται καθόλου.

80% των Συμβάσεων – 39% της Αξίας

Παρά τη συγκέντρωση μεγάλου μέρους της αξίας των συμβάσεων σε λίγους εργολάβους, το 80% του συνολικού αριθμού των συμβάσεων κατανέμεται σε μεγάλο αριθμό μικρότερων εργολάβων. Από τις 2.164 συμβάσεις, οι 1.734 αναλήφθηκαν από μικρούς ή μεμονωμένους εργολάβους, γεγονός που υποδηλώνει πολυκερματισμό της αγοράς στα έργα μικρότερης κλίμακας.

Περιορισμένος Ανταγωνισμός

Η συμμετοχή οικονομικών φορέων σε διαγωνισμούς κρίνεται ικανοποιητική προς περιορισμένη. Το 60,3% των διαγωνισμών (2021–2024) προσέλκυσε τουλάχιστον τρεις συμμετοχές, ενώ στο 14,2% των περιπτώσεων δεν υπήρξε καθόλου ανταγωνισμός.

Ανάγκη για Υγιή Αγορά

Η αποτροπή φαινομένων υπερσυγκέντρωσης ή πολυκερματισμού αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη διαμόρφωση μιας υγιούς και ανταγωνιστικής αγοράς δημοσίων έργων, προς όφελος της οικονομίας και κατ' επέκταση των πολιτών.

Ανδρέας Παπακωνσταντίνου
Γενικός Ελεγκτής

14 Οκτωβρίου 2025

Πίνακας Συντομογραφιών

ΑΑ	Αναθέτουσα Αρχή
ΓΕ	Γενικός Ελεγκτής
ΕΥ	Ελεγκτική Υπηρεσία
ΟΦ	Οικονομικός/οί Φορέας/είς
eProcurement	Ηλεκτρονικό σύστημα δημοσίων συμβάσεων

1. Σύνοψη

Στην παρούσα Έκθεση αποτυπώνεται στατιστική ανάλυση που αφορά στη κατανομή των δημόσιων κατασκευαστικών έργων σε Εργολάβους, τα οποία ανατέθηκαν¹ από το 2015 μέχρι το 2024, με αξία σύμβασης² μεγαλύτερη των €50.000³.

Οι πληροφορίες που έτυχαν επεξεργασίας λήφθηκαν αυτούσιες από το ηλεκτρονικό σύστημα δημοσίων συμβάσεων (eProcurement) και αποτελούν δημόσια πληροφόρηση. Για το στατιστικό στοιχείο που αφορά σε καθυστερήσεις των έργων (Πίνακας Ε) οι πληροφορίες λήφθηκαν από τις Αναθέτουσες Αρχές (ΑΑ). Σημειώνεται ότι, λόγω του πολύ μεγάλου όγκου των συμβάσεων, δεν έγινε έλεγχος των πληροφοριών όμως εκτιμάται ότι στο σύνολο τους αποδίδουν μια αρκετά αντιπροσωπευτική εικόνα της συμμετοχής των Εργολάβων στα δημόσια κατασκευαστικά έργα.

Για σκοπούς ετοιμασίας της παρούσας Έκθεσης και μόνο για σκοπούς ανάλυσης των στοιχείων, οι αναφορές στα στοιχεία του eProcurement που αφορούν στις εταιρείες «Cyfield» (π.χ. Cyfield Development Public, Cyfield Construction, Cyfield Asphalt) και «Iacovou» (π.χ. Iacovou Brothers Ltd, Iacovou Construction Ltd), ομαδοποιήθηκαν και αναφέρονται ως Όμιλος Εταιρειών ή Group («Cyfield Group», «Iacovou Group»), χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η εταιρική ή οργανωτική τους σχέση, και χωρίς η χρήση του όρου να υποδηλώνει νομική ή μετοχική σχέση μεταξύ των εταιρειών.

Από τα στατιστικά στοιχεία του eProcurement, διαπιστώθηκε ότι ενώ αριθμός συμβάσεων αφορούσε σε Κοινοπραξίες, στο eProcurement είχε καταχωρηθεί ως Ανάδοχος μόνο ο ένας εκ των δύο εργολάβων της κοινοπραξίας. Όπου εντοπίστηκε ότι συγκεκριμένες συμβάσεις ενέπιπταν στις περιπτώσεις που αφορούσαν Κοινοπραξίες, για σκοπούς ανάλυσης της παρούσας Έκθεσης, η συνολική αξία της κάθε σύμβασης έχει κατανεμηθεί εξίσου, αποδίδοντας το ήμισυ της σε κάθε μέλος της Κοινοπραξίας.

Υπογραμμίζεται ότι η Έκθεση δεν έχει σκοπό να στοχοποιήσει οποιονδήποτε Οικονομικό Φορέα (άλλωστε δεν εξετάστηκε η ορθότητα της διαδικασίας των διαγωνισμών και η μετέπειτα υλοποίηση των έργων) αλλά προσδοκεί στο να αναδείξει τη μεγάλη εικόνα στον κατασκευαστικό τομέα στα πλαίσια της ενημέρωσης και της διαφάνειας. Για το λόγο αυτό, ειδικά στη Σύνοψη αποφεύγεται οποιοσδήποτε σχολιασμός ώστε να αποκλειστεί η πιθανότητα παρερμηνειών. Τα γραφήματα από μόνα τους αποτυπώνουν μια γενική αλλά αντιπροσωπευτική εικόνα της αγοράς. Η εν λόγω Έκθεση θα μπορεί να αξιοποιηθεί για περαιτέρω πιο εξειδικευμένες αναλύσεις από τους Αρμόδιους.

Ο έλεγχος των στατιστικών στοιχείων του eProcurement καθώς και ο χειρισμός που τυγχάνει από το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας δεν αποτελούν αντικείμενο ελέγχου της παρούσας Έκθεσης.

¹ Βάσει ημερομηνίας δημοσίευσης της ανάθεσης ανεξαρτήτως της ημερομηνίας προκήρυξης του εκάστοτε διαγωνισμού.

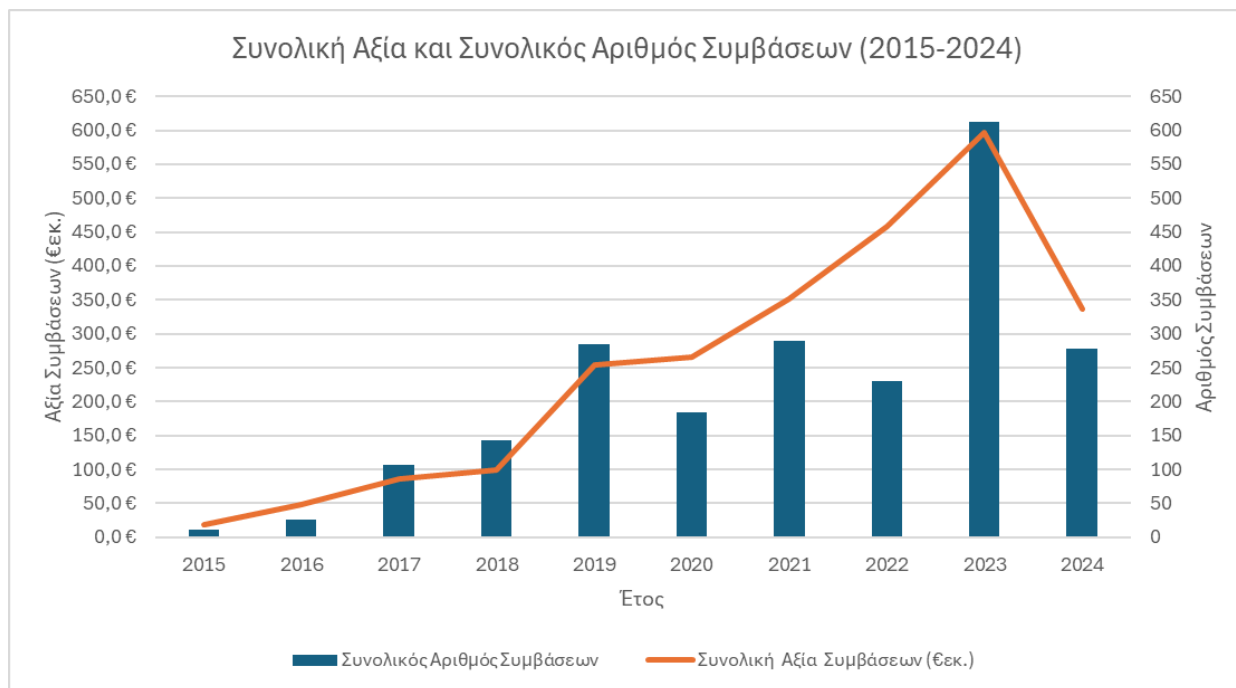
² Συμπεριλήφθηκαν και συμβάσεις που η τιμή κατακύρωσης ήταν κάτω από τις €50.000, στις περιπτώσεις όπου η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ήταν πάνω από τις €50.000.

³ Εξαιρουμένων των αναθέσεων που αφορούν σε ενοικιάσεις οχημάτων (εκσκαφών κ.τ.λ.) και καθαρισμό/διάνοιξη αυλακιών.

(Α)

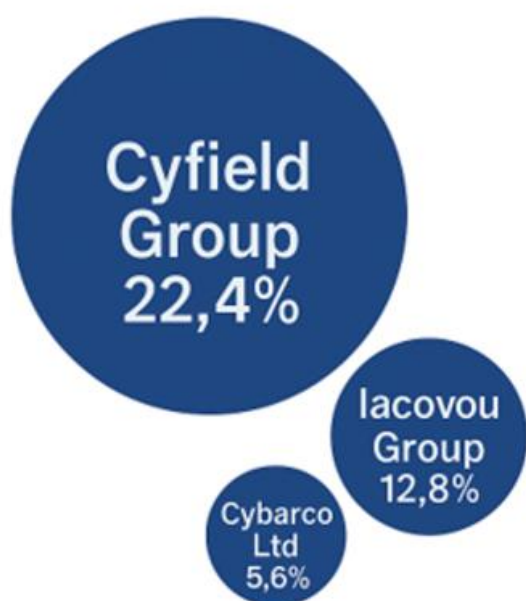
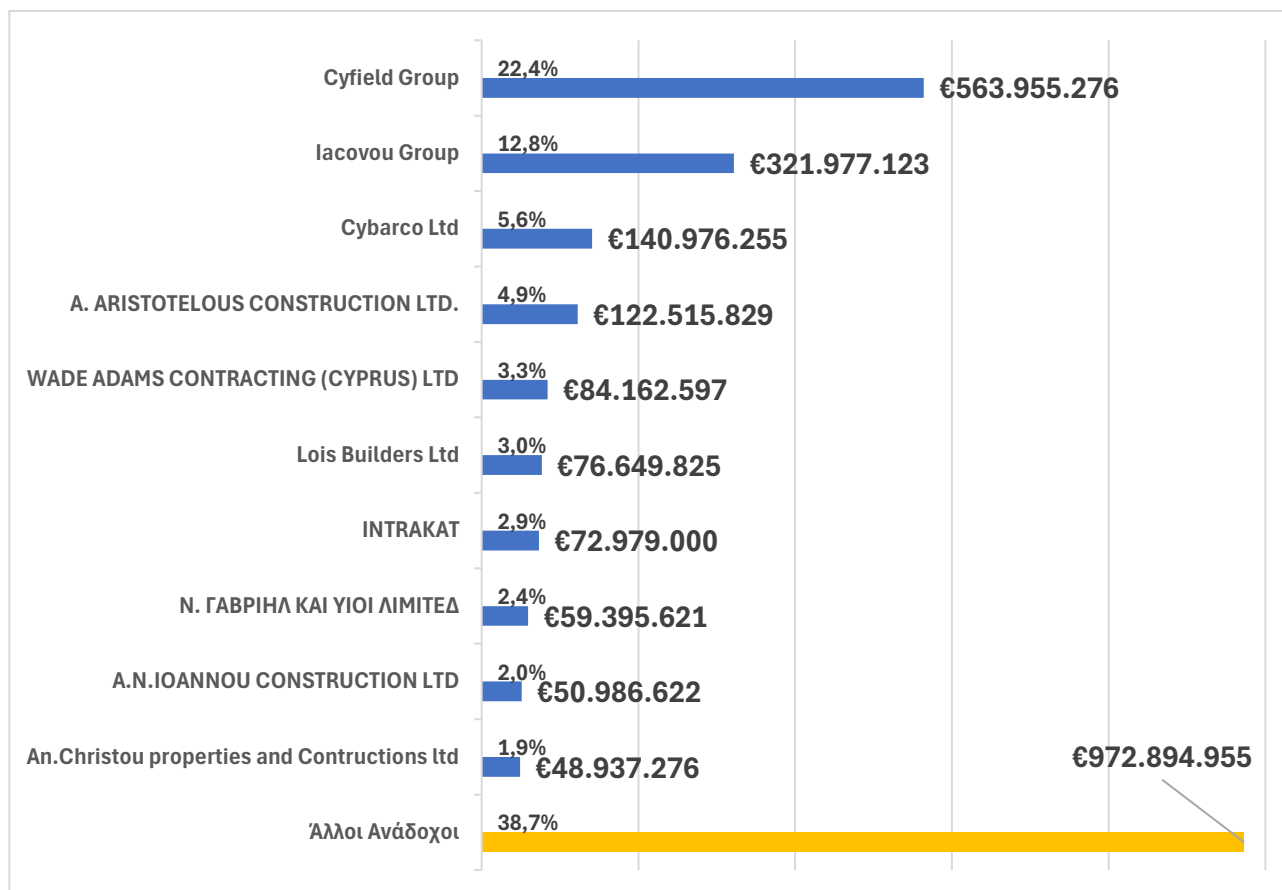
2.164 Συμβάσεις Συνολικής Αξίας €2.5δισ

Έτος	Συνολικός Αριθμός Συμβάσεων	Συνολική Αξία Συμβάσεων (€)
2015	11	18.655.844
2016	26	48.666.970
2017	106	86.620.743
2018	143	98.750.566
2019	284	253.944.923
2020	184	266.421.166
2021	290	350.794.621
2022	230	458.286.358
2023	612	596.037.514
2024	278	337.251.674
ΣΥΝΟΛΟ	2.164	2.515.430.379⁽⁴⁾

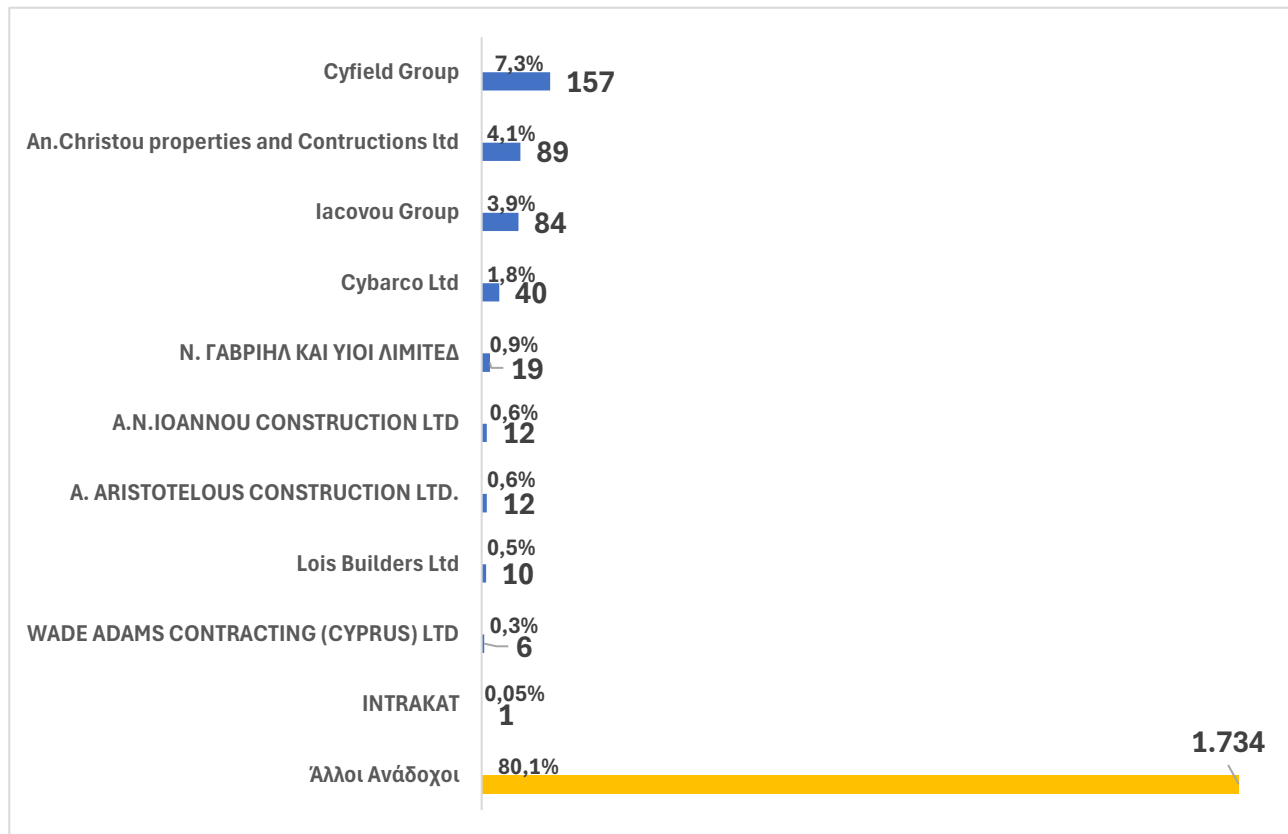
⁴ Η συνολική αξία συμβάσεων (€2.515.430.379), αφορά συμβάσεις με ποσό ανάθεσης <€1εκ. (συνολική συμβατική αξία €420.491.640) και συμβάσεις με ποσό ανάθεσης >€1εκ (συνολική συμβατική αξία €2.094.938.739)

(B)

Πως κατανεμήθηκαν τα €2.5δς της περιόδου 2015-2024;

Το 40,8% της
συνολικής
Συμβατικής Αξίας
(2015-2024) αφορά
διαγωνισμούς που
ανατέθηκαν σε τρεις
Οικονομικούς Φορείς

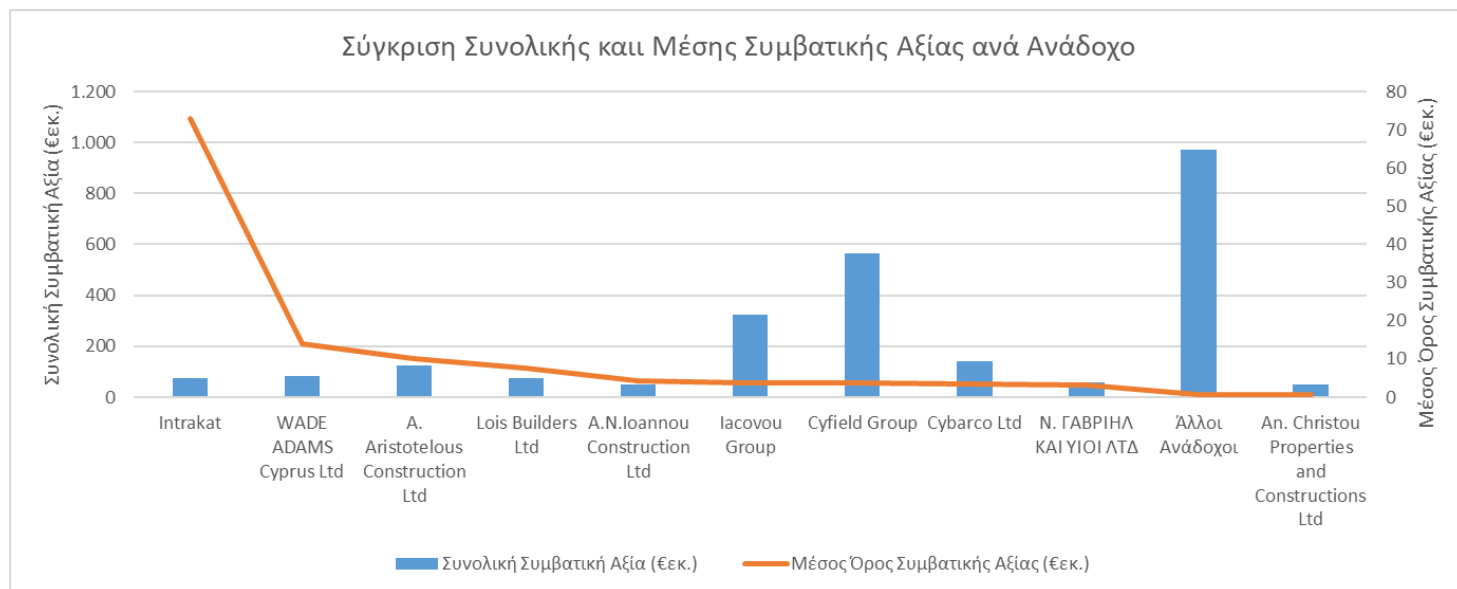
(Γ)

Πως κατανεμήθηκαν οι 2.164 Συμβάσεις της περιόδου 2015-2024;

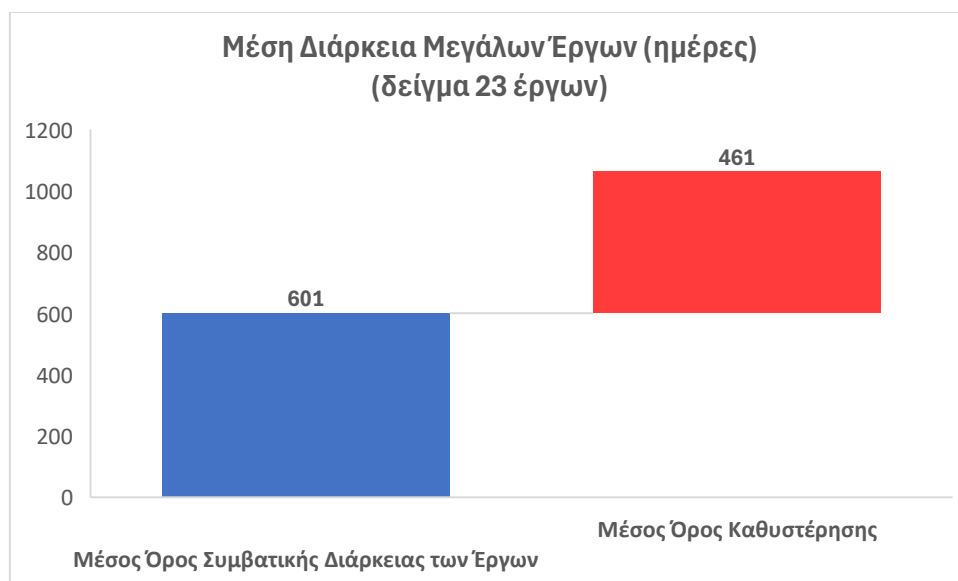
(Δ)

Ποιος ήταν ο Μέσος Όρος Αξίας Σύμβασης ανά Οικονομικό Φορέα;

Οικονομικός Φορέας	Συνολική Συμβατική Αξία (€)	Συνολικός Αριθμός Συμβάσεων	Μέσος Όρος Συμβατικής Αξίας (€)
Intrakat	72.979.000	1	72.979.000
WADE ADAMS Cyprus Ltd	84.162.597	6	14.027.100
A. Aristotelous Construction Ltd	122.515.829	12	10.209.652
Lois Builders Ltd	76.649.825	10	7.664.983
A.N.Ioannou Construction Ltd	50.986.622	12	4.248.885
Iacovou Group	321.977.123	84	3.833.061
Cyfield Group	563.955.276	157	3.592.072
Cybarco Ltd	140.976.255	40	3.524.406
N. ΓΑΒΡΙΗΛ ΚΑΙ ΥΙΟΙ ΛΤΔ	59.395.621	19	3.126.085
Άλλοι Ανάδοχοι	972.894.955	1.734	561.070
An. Christou Properties and Constructions Ltd	48.937.276	89	549.857
Σύνολο	2.515.430.379	2.164	1.162.399

(Ε)

Ποιος ήταν ο Μέσος Όρος Καθυστερήσεων στη Συμβατική Διάρκεια των Έργων;

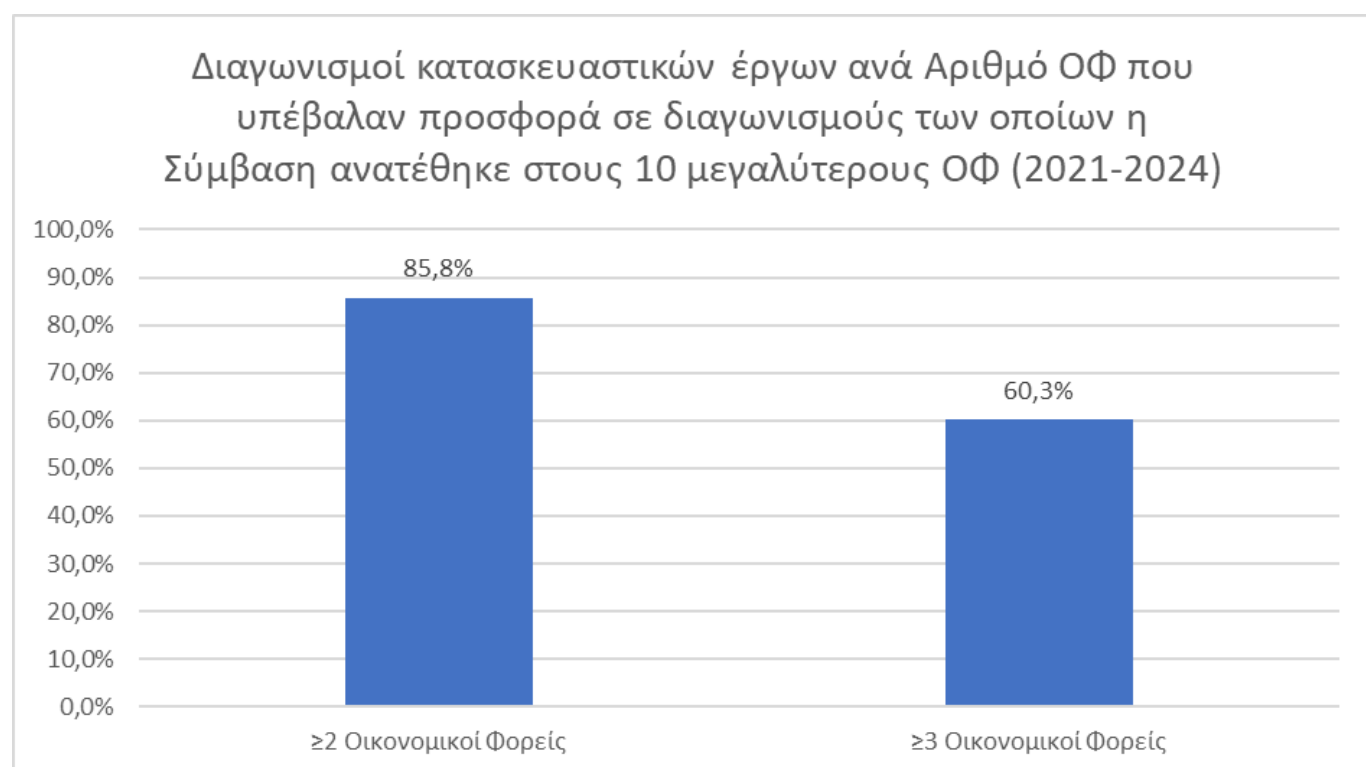
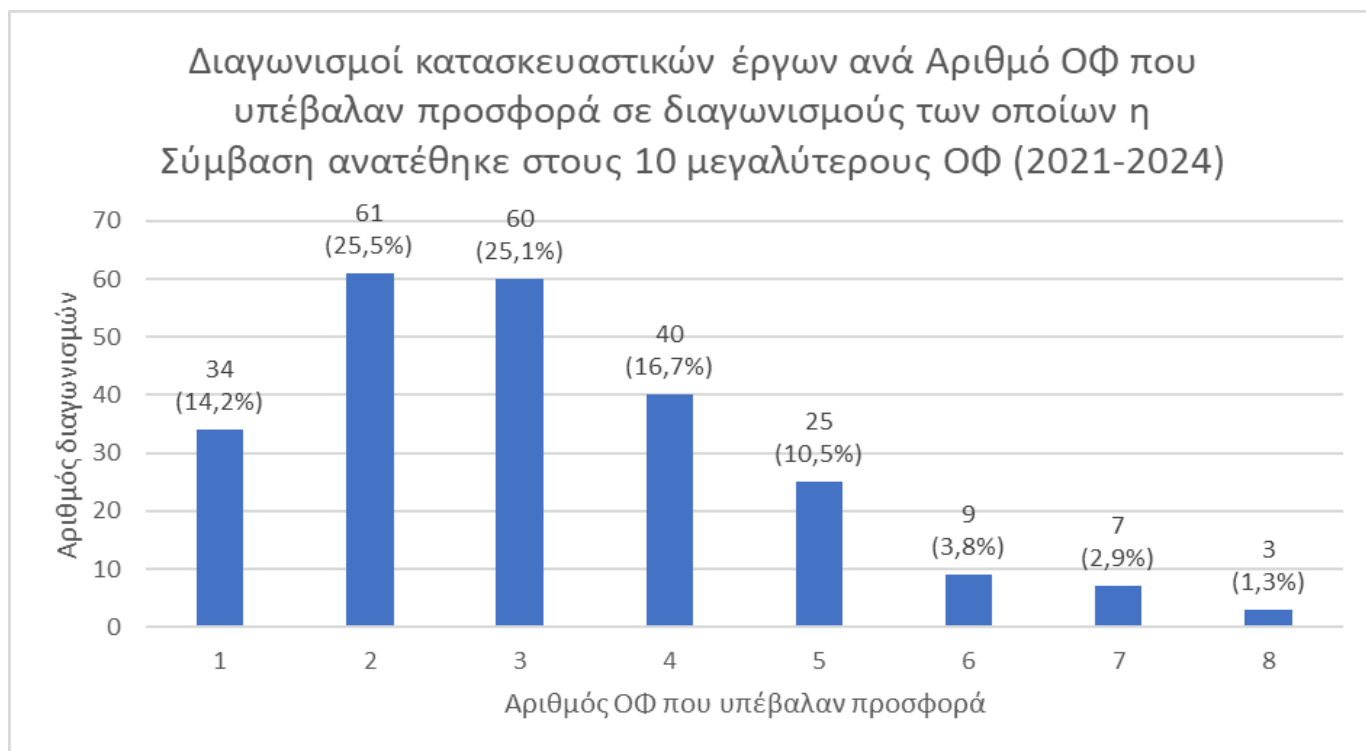
Τα στοιχεία που παρουσιάζονται στο πιο πάνω Γράφημα προέκυψαν από την ανάλυση δείγματος 23 συμβάσεων έργων (σχετική αναφορά για την επιλογή του δείγματος γίνεται στο **Παράρτημα II** της παρούσας Έκθεσης).

Σημειώνεται ότι, για τον υπολογισμό των καθυστερήσεων που προέκυψαν κατά την εκτέλεση των έργων του δείγματος έχουν ληφθεί υπόψη η συμβατική ημερομηνία ολοκλήρωσης και η ημερομηνία ουσιαστικής συμπλήρωσης (= ημερομηνία προσωρινής παραλαβής) των έργων.

Από τη διαφορά μεταξύ του μέσου όρου της συμβατικής διάρκειας και του μέσου όρου πραγματικής διάρκειας των Έργων προκύπτει χρονική καθυστέρηση της τάξεως των **461 ημερών**, δηλαδή **76,7%** σε σχέση με τον αρχικό συμβατικό χρόνο εκτέλεσης τους.

Οι λόγοι καθυστέρησης δεν αποτελούν αντικείμενο της παρούσας Ειδικής Έκθεσης, επομένως η Υπηρεσία δεν έχει εξετάσει κατά πόσο αυτές ήταν αιτιολογημένες, εγκεκριμένες και ποιο συμβαλλόμενο βαραίνουν (Αναθέτουσα Αρχή ή Ανάδοχο).

(Στ)

Υπήρξε Επαρκής Συμμετοχή Οικονομικών Φορέων στους Διαγωνισμούς;

Για το σκοπό αυτής της ανάλυσης λήφθηκαν υπόψη οι δέκα μεγαλύτεροι ΟΦ (βάσει συνολικής Αξίας των Συμβάσεων) που τους είχαν ανατεθεί κατά την περίοδο 2021-2024.

Από τα πιο πάνω ευρήματα, διαφαίνεται ότι σε αρκετές περιπτώσεις διαγωνισμών (14,2%) είχε υποβληθεί μόνο μία προσφορά, αυτή του ΟΦ στον οποίο εν τέλει ανατέθηκε η Σύμβαση. Αυτό θα πρέπει να προβληματίσει τις ΑΑ κατά τη διενέργεια των διαγωνισμών και ειδικότερα όπου υπάρχει ένδειξη ότι συγκεκριμένος ΟΦ επανειλημμένως αποτελεί τον μοναδικό προσφέροντα.

2. Εισαγωγή

2.1 Κύριες πληροφορίες για τους Ελεγχόμενους Φορείς

Η παρούσα Έκθεση καλύπτει Αναθέτουσες Αρχές (ΑΑ) του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Τα δεδομένα εξάχθηκαν από τα επίσημα αρχεία που αναρτώνται στο ηλεκτρονικό σύστημα δημοσίων συμβάσεων (eProcurement), τα οποία περιλαμβάνουν πληροφορίες και στατιστικά στοιχεία αναφορικά με τις αναθέσεις διαγωνισμών. Στον πληθυσμό περιλαμβάνονται ελεγχόμενοι φορείς από ολόκληρο το φάσμα των δημοσίων συμβάσεων κατασκευαστικών έργων, παρέχοντας έτσι μια ολοκληρωμένη βάση για την εξαγωγή τεκμηριωμένων συμπερασμάτων.

2.2 Σκοπός του ελέγχου

Σκοπός της Έκθεσης είναι η αποτύπωση της κατάστασης που αφορά κατασκευαστικά έργα για την περίοδο 2015-2024.

Μέσω της στατιστικής ανάλυσης επιδιώκεται η διατύπωση τεκμηριωμένων συμπερασμάτων με σκοπό τη ανάδειξη της ανάγκης να διασφαλιστεί η τήρηση των αρχών της οικονομικότητας, αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας από τις ΑΑ/Αναθέτοντες Φορείς που διαχειρίζονται δημόσιους πόρους.

3. Ανάλυση ευρημάτων

Στην παρούσα Έκθεση καταγράφονται στατιστικά αποτελέσματα/ευρήματα και συμπεράσματα της Υπηρεσίας μας, που αφορούν στη κατανομή των δημόσιων έργων σε ΟΦ, όπως προέκυψαν από τον έλεγχο ανάθεσης διαγωνισμών που αφορούν σε Συμβάσεις κατασκευαστικών Έργων, οι οποίες κατακυρώθηκαν από το 2015 μέχρι το 2024. Για τη διαδικασία εξαγωγής των στοιχείων του πληθυσμού, υπάρχει λεπτομερής αναφορά στο **Παράρτημα II** της παρούσας Έκθεσης.

Συνοπτικά παρατίθεται στον **Πίνακα 1** πιο κάτω, ο συνολικός αριθμός και η συνολική αξία των συμβάσεων για κάθε έτος, ο οποίος προέκυψε μετά από επεξεργασία/ανάλυση των στοιχείων του πληθυσμού, τα οποία εξάχθηκαν από τα αρχεία που αναρτώνται για κάθε έτος στο eProcurement, και τα οποία περιέχουν σχετικές πληροφορίες (στατιστικά στοιχεία) όσον αφορά στις αναθέσεις διαγωνισμών.

Πίνακας 1 : Συμβάσεις Έργων οι οποίες κατακυρώθηκαν τη χρονική περίοδο 2015 - 2024

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΞΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (€)
2015	11	18.655.843,82
2016	26	48.666.969,57
2017	106	86.620.742,61
2018	143	98.750.565,81
2019	284	253.944.923,24
2020	184	266.421.165,73
2021	290	350.794.620,72
2022	230	458.286.357,69
2023	612	596.037.514,30
2024	278	337.251.675,35
ΣΥΝΟΛΟ	2.164	2.515.430.378,84

Πηγή: Στατιστικά αρχεία που αναρτώνται στο ηλεκτρονικό σύστημα δημοσίων συμβάσεων (eProcurement)

Ανάδοχοι με τη μεγαλύτερη συνολική αξία Συμβάσεων που τους έχει ανατεθεί ανά έτος για τα έτη 2015 έως 2024

Στην παρούσα Ενότητα γίνεται ανάλυση των στοιχείων του πληθυσμού (2.164 συμβάσεις). Στο πλαίσιο της ανάλυσης αυτής, έγινε κατανομή των συμβάσεων που ανατέθηκαν ανά Ανάδοχο, και παράλληλα υπολογίστηκε τόσο η συνολική αξία των συμβάσεων, όσο και ο αριθμός αυτών που ανατέθηκε σε κάθε Ανάδοχο, για κάθε έτος για την περίοδο 2015 έως και 2024.

Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε ταξινόμηση των Αναδόχων σε φθίνουσα σειρά, βάσει της συνολικής αξίας των συμβάσεων που τους είχαν ανατεθεί. Ακολούθως, εντοπίστηκαν και επιλέγηκαν οι τέσσερις πρώτοι Ανάδοχοι για κάθε έτος, από το 2015 μέχρι το 2024, όπως παρουσιάζονται στις παραγράφους 3.1 – 3.10 πιο κάτω.

Σημειώνεται ότι, στην παράγραφο 3.1, η οποία αφορά το έτος 2015, παρατίθεται αναλυτική επεξήγηση τόσο του Γραφήματος, όσο και του Πίνακα που παρουσιάζει τα στοιχεία αυτά. Για τα υπόλοιπα έτη 2016 – 2024 (παράγραφοι 3.2 – 3.10), τα αποτελέσματα παρουσιάζονται μόνο μέσω Γραφημάτων και Πινάκων, ώστε να μην υπάρχει επανάληψη. Δεν παρατίθεται επιπρόσθετη ανάλυση σε κείμενο, εκτός από κάποιες περιπτώσεις όπου αυτό κρίθηκε αναγκαίο.

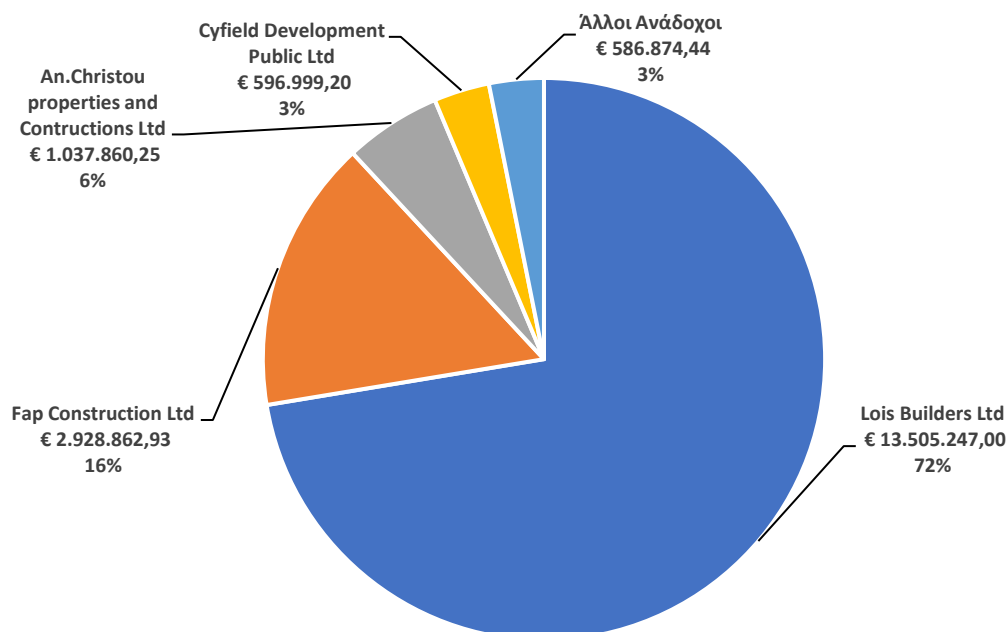
3.1 Ανάλυση αποτελεσμάτων για το έτος 2015

Συνολικός Αριθμός Αναδόχων	Συνολικός Αριθμός Συμβάσεων	Συνολική Συμβατική Αξία (€)
10	11	18.655.843,82

Από τα στοιχεία του πληθυσμού, ταξινομήθηκαν οι Ανάδοχοι σε φθίνουσα σειρά, βάσει της συνολικής αξίας των συμβάσεων που τους είχαν ανατεθεί.

Το **Γράφημα 1** πιο κάτω παρουσιάζει τους τέσσερις πρώτους και άλλους Ανάδοχους για το 2015 με τη μεγαλύτερη συνολική αξία συμβάσεων που τους έχουν ανατεθεί.

Γράφημα 1: Τέσσερις πρώτοι και άλλοι Ανάδοχοι για το 2015, με τη μεγαλύτερη συνολική αξία συμβάσεων που τους έχουν ανατεθεί

Όπως φαίνεται από το πιο πάνω Γράφημα, για το έτος 2015, ο Ανάδοχος «Lois Builders Ltd» παρουσιάζει την υψηλότερη συνολική συμβατική αξία που του έχει ανατεθεί, η οποία ανέρχεται στα €13,5εκ. Οι υπόλοιποι τρεις Ανάδοχοι συγκεντρώνουν σημαντικά μικρότερες σε συνολική αξία συμβάσεις, από €596.999 μέχρι €2,9εκ.

Ο **Πίνακας 2** που ακολουθεί περιλαμβάνει αναλυτικά στοιχεία για τους τέσσερις πρώτους και τους υπόλοιπους άλλους Ανάδοχους, ως προς τη συνολική αξία των έργων που τους ανατέθηκαν, τον αριθμό των συμβάσεων καθώς και το ποσοστό της συνολικής αξίας συμβάσεων του κάθε Ανάδοχου επί της συνολικής αξίας όλων των συμβάσεων.

Πίνακας 2: Στοιχεία Συμβάσεων τεσσάρων πρώτων και άλλων Αναδόχων για το 2015

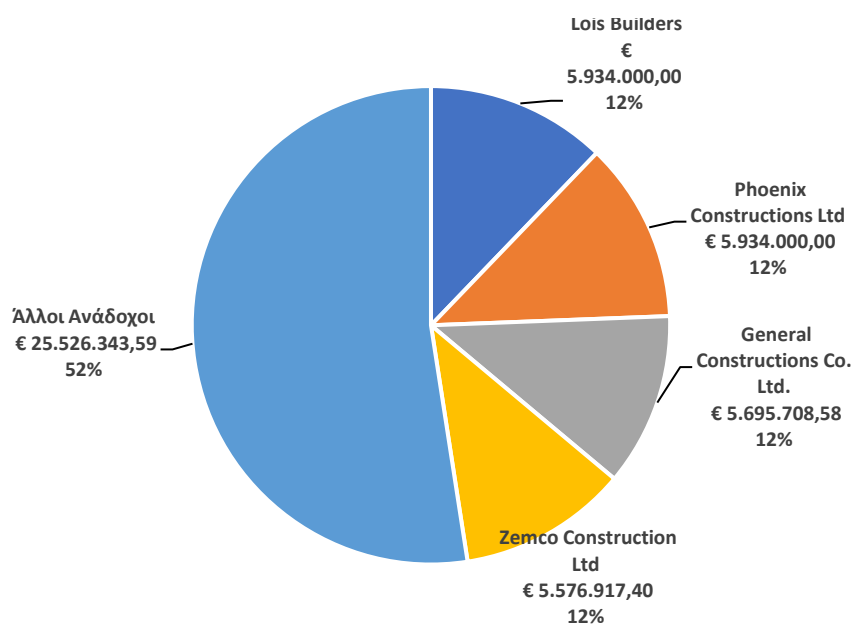
	Ανάδοχος	Συνολική αξία συμβάσεων Ανάδοχου (€)	Αριθμός Συμβάσεων	Ποσοστό συνολικής αξίας συμβάσεων Ανάδοχου επί της συνολικής αξίας συμβάσεων (%)
1.	Lois Builders Ltd	13.505.247,00	1	72
2.	Fap Construction Ltd	2.928.862,93	1	16
3.	An. Christou properties and Constructions Ltd	1.037.860,25	2	6
4.	Cyfield Development Public Ltd	596.999,20	1	3
5.	Άλλοι Ανάδοχοι	586.874,44	6	3

3.2 Ανάλυση αποτελεσμάτων για το έτος 2016

Συνολικός Αριθμός Αναδόχων	Συνολικός Αριθμός Συμβάσεων	Συνολική Συμβατική Αξία (€)
20	26	48.666.969,57

Το **Γράφημα 2** πιο κάτω παρουσιάζει τους τέσσερις πρώτους και άλλους Αναδόχους για το 2016, με βάση τη συνολική αξία των έργων που τους έχουν ανατεθεί.

Γράφημα 2: Τέσσερις πρώτοι και άλλοι Ανάδοχοι για το 2016 με τη μεγαλύτερη συνολική αξία συμβάσεων που τους έχουν ανατεθεί

Για το έτος 2016, διαπιστώθηκε ότι ο Ανάδοχος με τη μεγαλύτερη συνολική συμβατική αξία που του έχει ανατεθεί, με μία σύμβαση αξίας €11,9εκ., είναι η «Lois Builders Ltd». Από περαιτέρω έλεγχο που

διενεργήθηκε, διαπιστώθηκε ότι η εν λόγω σύμβαση αφορά σε Κοινοπραξία, με Ανάδοχο και την εταιρεία «Phoenix Constructions Ltd». Ως εκ τούτου, όπως αναφέρεται στο Παράρτημα II, στην οποία γίνεται επεξήγηση του τρόπου επεξεργασίας των στοιχείων του πληθυσμού, η συνολική αξία της σύμβασης κατανεμήθηκε εξίσου, δίδοντας το ήμισυ σε κάθε μέλος της Κοινοπραξίας. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, για το έτος 2016, να αναδειχθούν δύο κύριοι Ανάδοχοι, η «Lois Builders Ltd» και η «Phoenix Constructions Ltd», με την εκάστοτε συμβατική αξία του Έργου που τους είχε ανατεθεί να ανέρχεται στο ποσό των €5,9εκ. (συνολική αξία σύμβασης €11,9εκ.).

Ο Πίνακας 3 που ακολουθεί περιλαμβάνει αναλυτικά στοιχεία για τους τέσσερις και τους υπόλοιπους άλλους Αναδόχους, ως προς τη συνολική αξία των έργων που τους ανατέθηκαν, τον αριθμό των συμβάσεων, καθώς και το ποσοστό της συνολικής αξίας συμβάσεων του κάθε Ανάδοχου επί της συνολικής αξίας όλων των συμβάσεων.

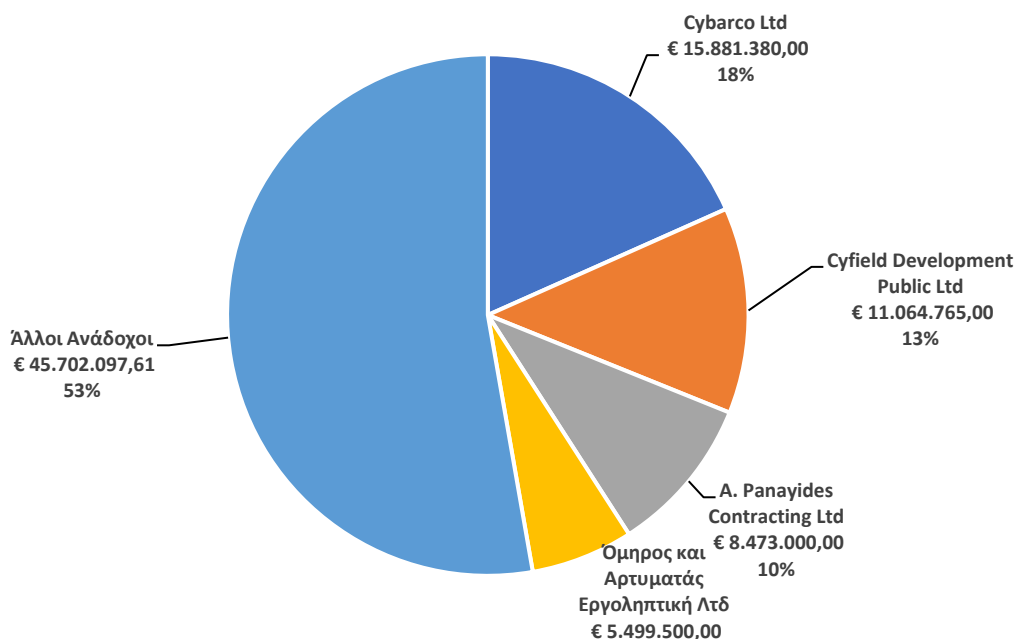
Πίνακας 3: Στοιχεία Συμβάσεων τεσσάρων πρώτων και άλλων Αναδόχων για το 2016

Ανάδοχος	Συνολική αξία συμβάσεων Ανάδοχου (€)	Αριθμός Συμβάσεων	Ποσοστό συνολικής αξίας συμβάσεων Ανάδοχου επί της συνολικής αξίας συμβάσεων (%)
1. Lois Builders Ltd	5.934.000,00	1	12
2. Phoenix Constructions Ltd	5.934.000,00	1	12
3. General Constructions Co. Ltd.	5.695.708,58	1	12
4. Zemco Construction Ltd	5.576.917,40	1	12
5. Άλλοι Ανάδοχοι	25.526.343,59	22	52

3.3 Ανάλυση αποτελεσμάτων για το έτος 2017

Συνολικός Αριθμός Αναδόχων	Συνολικός Αριθμός Συμβάσεων	Συνολική Συμβατική Αξία (€)
65	106	86.620.742,61

Το **Γράφημα 3** πιο κάτω παρουσιάζει τη συνολική συμβατική αξία των έργων που ανατέθηκαν στους τέσσερις πρώτους και άλλους Αναδόχους για το έτος 2017.

Γράφημα 3: Τέσσερις πρώτοι και άλλοι Ανάδοχοι για το 2017 με τη μεγαλύτερη συνολική αξία συμβάσεων που τους έχουν ανατεθεί.

Ο **Πίνακας 4** που ακολουθεί περιλαμβάνει αναλυτικά στοιχεία για τους τέσσερις και άλλους Ανάδοχους, ως προς τη συνολική αξία των έργων που τους ανατέθηκαν, τον αριθμό των συμβάσεων καθώς και το ποσοστό της συνολικής αξίας συμβάσεων του κάθε Ανάδοχου, επί της συνολικής αξίας όλων των συμβάσεων.

Πίνακας 4: Στοιχεία Συμβάσεων τεσσάρων πρώτων και άλλων Αναδόχων για το 2017

Ανάδοχος	Συνολική αξία συμβάσεων Ανάδοχου (€)	Αριθμός Συμβάσεων	Ποσοστό συνολικής αξίας συμβάσεων Ανάδοχου επί της συνολικής αξίας συμβάσεων (%)
1. Cybarco Ltd	15.881.380	3	18
2. Cyfield Development Public Ltd	11.064.765	8	13
3. A. Panayides Contracting Ltd	8.473.000	3	10
4. Όμηρος και Αρτυματάς Εργοληπτική Λτδ	5.499.500	1	6
5. Άλλοι Ανάδοχοι	45.702.097,61	91	53

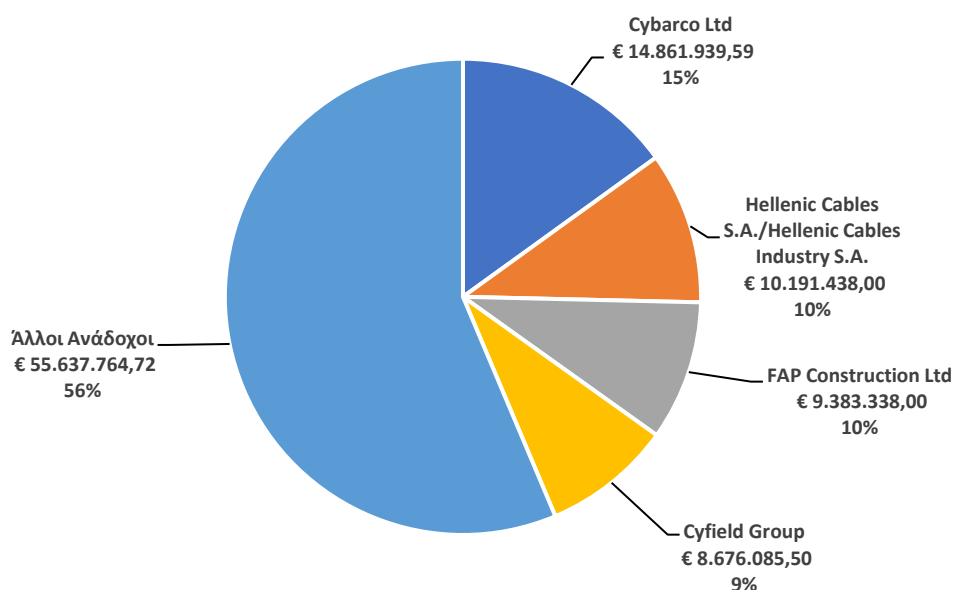
Οι τέσσερις πρώτοι Ανάδοχοι για το έτος 2017 συγκέντρωσαν αθροιστικά το 47% της συνολικής αξίας των συμβάσεων του έτους, γεγονός που καταδεικνύει συγκέντρωση συμβατικών αναθέσεων σε περιορισμένο αριθμό κατασκευαστικών εταιρειών.

3.4 Ανάλυση αποτελεσμάτων για το έτος 2018

Συνολικός Αριθμός Αναδόχων ⁵	Συνολικός Αριθμός Συμβάσεων	Συνολική Συμβατική Αξία (€)
73	143	98.750.565,81

Το **Γράφημα 4** πιο κάτω, παρουσιάζει τους τέσσερις πρώτους και άλλους Αναδόχους για το 2018 με βάση τη συνολική αξία των έργων που τους έχουν ανατεθεί.

Γράφημα 4: Τέσσερις πρώτοι Ανάδοχοι και άλλοι για το 2018 με τη μεγαλύτερη συνολική αξία συμβάσεων που τους έχουν ανατεθεί

Ο **Πίνακας 5** που ακολουθεί περιλαμβάνει αναλυτικά στοιχεία για τους τέσσερις πρώτους Ανάδοχους, ως προς τη συνολική αξία των έργων που τους ανατέθηκαν, τον αριθμό των συμβάσεων καθώς και το ποσοστό της συνολικής αξίας συμβάσεων του κάθε Ανάδοχου επί της συνολικής αξίας όλων των συμβάσεων.

⁵ Στο συνολικό αριθμό Αναδόχων του έτους, έχουν ομαδοποιηθεί (όπου ισχύει) οι Ανάδοχοι/εταιρείες ανά Όμιλο Εταιρειών (π.χ. Cyfield Group = Cyfield Development Public, Cyfield Construction, Cyfield Asphalt). Ως εκ τούτου, για σκοπούς καταμέτρησης του συνολικού αριθμού Αναδόχων, όπου Ανάδοχοι ανήκουν στον ίδιο Όμιλο Εταιρειών, ο Όμιλος θεωρείται ως ένας Ανάδοχος.

Πίνακας 5: Στοιχεία Συμβάσεων τεσσάρων πρώτων και άλλων Αναδόχων για το 2018

Ανάδοχος	Συνολική αξία συμβάσεων Ανάδοχου (€)	Αριθμός Συμβάσεων	Ποσοστό συνολικής αξίας συμβάσεων Ανάδοχου επί της συνολικής αξίας συμβάσεων (%)
1. Cybarco Ltd	14.861.939,59	5	15
2. Hellenic Cables S.A./ Hellenic Cables Industry S.A.	10.191.438,00	1	10
3. FAP Construction Ltd	9.383.338,00	7	10
4. Cyfield Group ⁶	8.676.085,50	11	9
5. Άλλοι Ανάδοχοι	55.637.764,72	119	56

Για το 2018, οι τέσσερις πρώτοι Ανάδοχοι, με συνολική αξία συμβάσεων €98,7εκ., κατέλαβαν συνολικά το 44% της συνολικής συμβατικής αξίας.

3.5 Ανάλυση αποτελεσμάτων για το έτος 2019

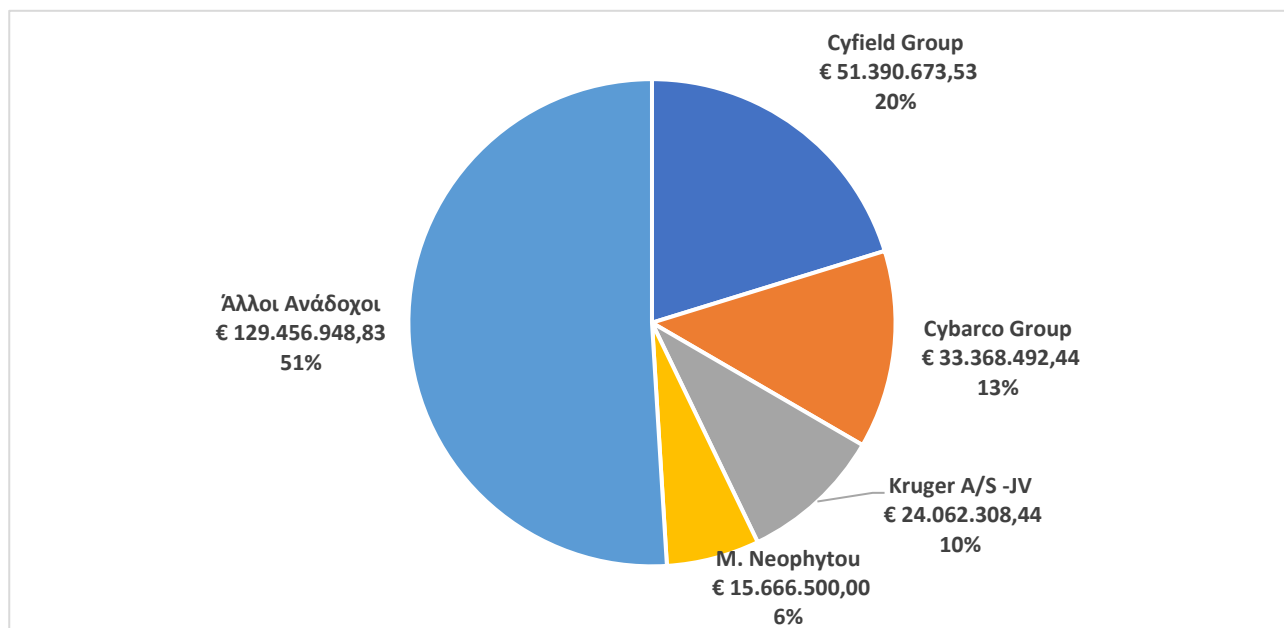
Συνολικός Αριθμός Αναδόχων ⁷	Συνολικός Αριθμός Συμβάσεων	Συνολική Συμβατική Αξία (€)
124	284	253.944.923,24

Το **Γράφημα 5** πιο κάτω, παρουσιάζει τους τέσσερις πρώτους και τους υπόλοιπους Αναδόχους για το 2019 με βάση τη συνολική συμβατική αξία των έργων που τους έχουν ανατεθεί.

⁶ Όπου αναφέρεται ο όρος «Group», η συνολική αξία των συμβάσεων του Ανάδοχου αποτελεί το άθροισμα της αξίας των συμβάσεων όλων των εταιρειών του Ομίλου, στις οποίες έγιναν αναθέσεις για το υπό αναφορά έτος. Γενικά, για την εξαγωγή των αποτελεσμάτων, ομαδοποιήθηκαν (όπου ισχύει) οι Ανάδοχοι/εταιρείες ανά Όμιλο Εταιρειών (π.χ. Cyfield Group = Cyfield Development Public, Cyfield Construction, Cyfield Asphalt).

⁷ Στο συνολικό αριθμό Αναδόχων του έτους, έχουν ομαδοποιηθεί (όπου ισχύει) οι Ανάδοχοι/εταιρείες ανά Όμιλο Εταιρειών (π.χ. Cyfield Group = Cyfield Development Public, Cyfield Construction, Cyfield Asphalt). Ως εκ τούτου, για σκοπούς καταμέτρησης του συνολικού αριθμού Αναδόχων, όπου Ανάδοχοι ανήκουν στον ίδιο Όμιλο Εταιρειών, ο Όμιλος θεωρείται ως ένας Ανάδοχος.

Γράφημα 5: Τέσσερις πρώτοι και άλλοι Ανάδοχοι για το 2019 με τη μεγαλύτερη συνολική αξία συμβάσεων που τους έχουν ανατεθεί

Ο **Πίνακας 6** που ακολουθεί περιλαμβάνει αναλυτικά στοιχεία για τους τέσσερις πρώτους και τους υπόλοιπους άλλους Αναδόχους, ως προς τη συνολική συμβατική αξία των έργων που τους ανατέθηκαν, τον αριθμό των συμβάσεων καθώς και το ποσοστό της συνολικής αξίας συμβάσεων του κάθε Αναδόχου, επί της συνολικής αξίας όλων των συμβάσεων.

Πίνακας 6 : Στοιχεία Συμβάσεων τεσσάρων πρώτων και άλλων Αναδόχων για το 2019

Ανάδοχος	Συνολική αξία Συμβάσεων Ανάδοχου (€)	Αριθμός Συμβάσεων	Ποσοστό συνολικής αξίας Συμβάσεων Ανάδοχου επί της συνολικής αξίας Συμβάσεων δείγματος (%)
1. Cyfield Group	€ 51.390.673,53	23	20
2. Cybarco Ltd	€ 33.368.492,44	8	13
3. Kruger A/S	€ 24.062.308,44	1	10
4. M. Neophytou	€ 15.666.500,00	1	6
5. Άλλοι Ανάδοχοι	€ 129.456.948,83	251	51

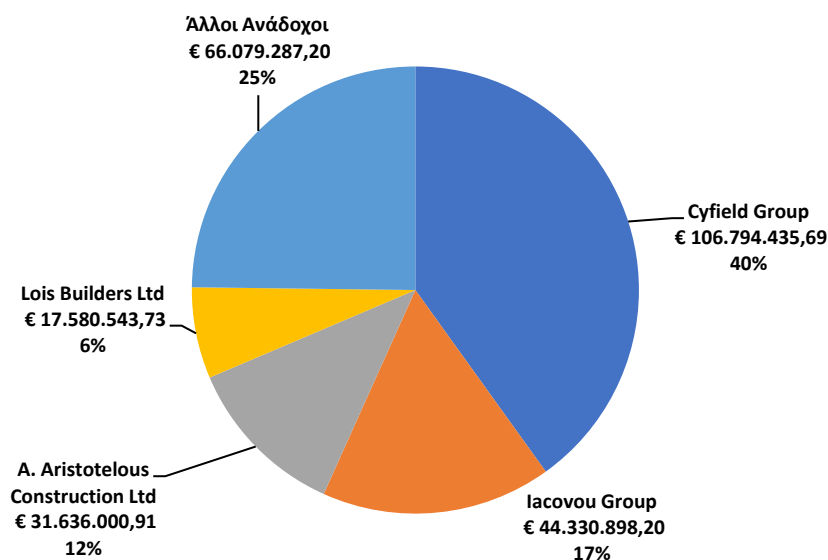
Η ανάλυση των στοιχείων για το έτος 2019 καταδεικνύει η συνολικής συμβατικής αξίας κατανεμήθηκε σε περιορισμένο αριθμό Αναδόχων, με τους τέσσερις πρώτους να συγκεντρώνουν συνολικά ποσοστό 49% (σχεδόν το ήμισυ της συνολικής αξίας των συμβάσεων) επί της συνολικής αξίας των συμβάσεων.

3.6 Ανάλυση αποτελεσμάτων για το έτος 2020

Συνολικός Αριθμός Αναδόχων ⁸	Συνολικός Αριθμός Συμβάσεων	Συνολική Συμβατική Αξία (€)
91	184	266.421.165,73

Το **Γράφημα 6** πιο κάτω, παρουσιάζει τους τέσσερις πρώτους και άλλους Αναδόχους για το 2020 με βάση τη συνολική συμβατική αξία των έργων που τους έχουν ανατεθεί.

Γράφημα 6: Τέσσερις πρώτοι και άλλοι Ανάδοχοι για το 2020 με τη μεγαλύτερη συνολική αξία συμβάσεων που τους έχουν ανατεθεί

Ο **Πίνακας 7** που ακολουθεί περιλαμβάνει αναλυτικά στοιχεία για τους τέσσερις και άλλους Ανάδοχους, ως προς τη συνολική συμβατική αξία των έργων που τους ανατέθηκαν, τον αριθμό των συμβάσεων και το ποσοστό της συνολικής αξίας συμβάσεων του κάθε Ανάδοχου επί της συνολικής αξίας όλων των συμβάσεων.

Σημείωση: Όσον αφορά το έτος 2020, για σκοπούς ορθότητας της ανάλυσης των δεδομένων του έτους, δεν έχει συμπεριληφθεί η σύμβαση που αφορά στη κοινοπραξία «CPP-METRON-HUDONG-WSM» με συμβατική αξία η οποία ανέρχεται στα €500εκ. και αφορά στο Έργο «Cyprus LNG Import Terminal» (αρ. διαγωνισμού ETYFA E01/2018). Η εν λόγω σύμβαση δεν συμπεριλήφθηκε στον πληθυσμό, αφού η συμβατική της αξία υπερβαίνει υπέρογκα τις αντίστοιχες αξίες των υπολοίπων συμβάσεων, με αποτέλεσμα να επηρεάζει δυσανάλογα την ανάλυση. Επιπρόσθετα, λόγω της εξαιρετικά μεγάλης

⁸ Στο συνολικό αριθμό Αναδόχων του έτους, έχουν ομαδοποιηθεί (όπου ισχύει) οι Ανάδοχοι/εταιρείες ανά Όμιλο Εταιρειών (π.χ. Cyfield Group = Cyfield Development Public, Cyfield Construction, Cyfield Asphalt). Ως εκ τούτου, για σκοπούς καταμέτρησης του συνολικού αριθμού Αναδόχων, όπου Ανάδοχοι ανήκουν στον ίδιο Όμιλο Εταιρειών, ο Όμιλος θεωρείται ως ένας Ανάδοχος.

απόκλισης σε σχέση με τον μέσο όρο, θεωρήθηκε ότι η συμπερίληψή της θα αλλοίωνε τα συμπεράσματα της στατιστικής ανάλυσης.

Πίνακας 7: Στοιχεία Συμβάσεων τεσσάρων πρώτων και άλλων Αναδόχων για το 2020

	Ανάδοχος	Συνολική αξία Συμβάσεων Ανάδοχου (€)	Αριθμός Συμβάσεων	Ποσοστό συνολικής αξίας Συμβάσεων Ανάδοχου επί της συνολικής αξίας Συμβάσεων (%)
1.	Cyfield Group	106.794.435,69	19	40
2.	Iacovou Group	44.330.898,20	15	17
3.	A. Aristotelous Construction Ltd	31.636.000,91	1	12
4.	Lois Builders Ltd	17.580.543,73	3	6
5.	Άλλοι Ανάδοχοι	66.079.287,20	146	25

Από την πιο πάνω ανάλυση προκύπτει ότι οι τέσσερις πρώτοι Ανάδοχοι συγκέντρωσαν ποσοστό 75% επί της συνολικής αξίας συμβάσεων του έτους, γεγονός που υποδηλώνει συγκέντρωση της κατασκευαστικής δραστηριότητας σε περιορισμένο αριθμό Αναδόχων.

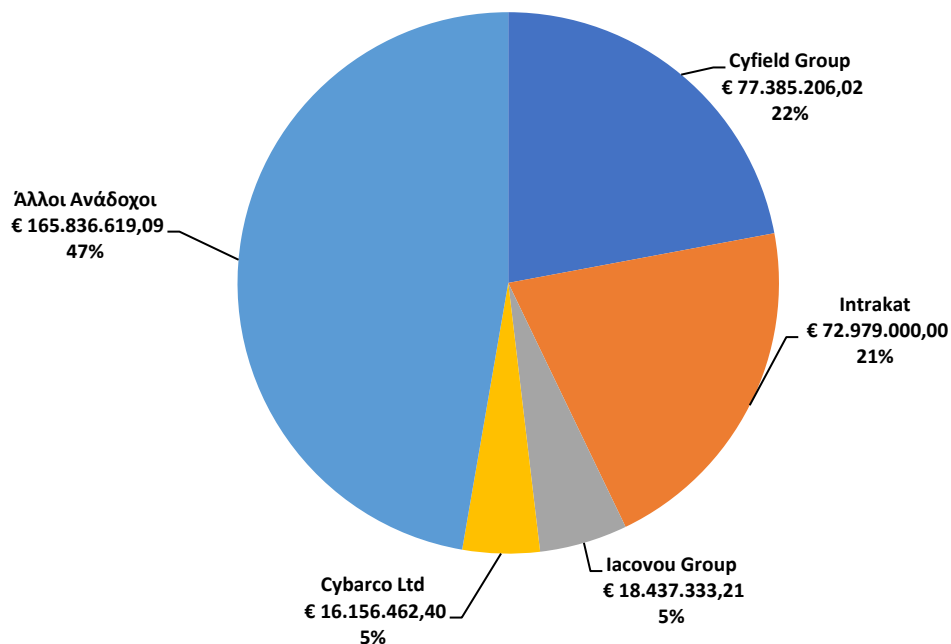
3.7 Ανάλυση αποτελεσμάτων για το έτος 2021

Συνολικός Αριθμός Αναδόχων ⁹	Συνολικός Αριθμός Συμβάσεων	Συνολική Συμβατική Αξία (€)
137	290	350.794.620,72

Το **Γράφημα 7** πιο κάτω, παρουσιάζει τους τέσσερις πρώτους και άλλους Αναδόχους για το 2021 με βάση τη συνολική συμβατική αξία των έργων που τους έχουν ανατεθεί.

⁹ Στο συνολικό αριθμό Αναδόχων του έτους, έχουν ομαδοποιηθεί (όπου ισχύει) οι Ανάδοχοι/εταιρείες ανά Όμιλο Εταιρειών (π.χ. Cyfield Group = Cyfield Development Public, Cyfield Construction, Cyfield Asphalt). Ως εκ τούτου, για σκοπούς καταμέτρησης του συνολικού αριθμού Αναδόχων, όπου Ανάδοχοι ανήκουν στον ίδιο Όμιλο Εταιρειών, ο Όμιλος θεωρείται ως ένας Ανάδοχος.

Γράφημα 7: Τέσσερις πρώτοι και άλλοι Ανάδοχοι για το 2021 με τη μεγαλύτερη συνολική αξία συμβάσεων που τους έχουν ανατεθεί

Ο **Πίνακας 8** που ακολουθεί περιλαμβάνει αναλυτικά στοιχεία για τους τέσσερις και άλλους Ανάδοχους, ως προς τη συνολική συμβατική αξία των έργων που τους ανατέθηκαν, τον αριθμό των συμβάσεων και το ποσοστό της συνολικής αξίας συμβάσεων του κάθε Ανάδοχου επί της συνολικής αξίας όλων των συμβάσεων.

Πίνακας 8: Στοιχεία Συμβάσεων τεσσάρων πρώτων και άλλων Αναδόχων για το 2021

Ανάδοχος	Συνολική αξία Συμβάσεων Ανάδοχου (€)	Αριθμός Συμβάσεων	Ποσοστό συνολικής αξίας Συμβάσεων Ανάδοχου επί της συνολικής αξίας Συμβάσεων (%)
1. Cyfield Group	77.385.206,02	21	22
2. Intrakat	72.979.000,00	1	21
3. Iacovou Group	18.437.333,21	9	5
4. Cybarco Ltd	16.156.462,40	10	5
5. Άλλοι Ανάδοχοι	165.836.619,09	249	47

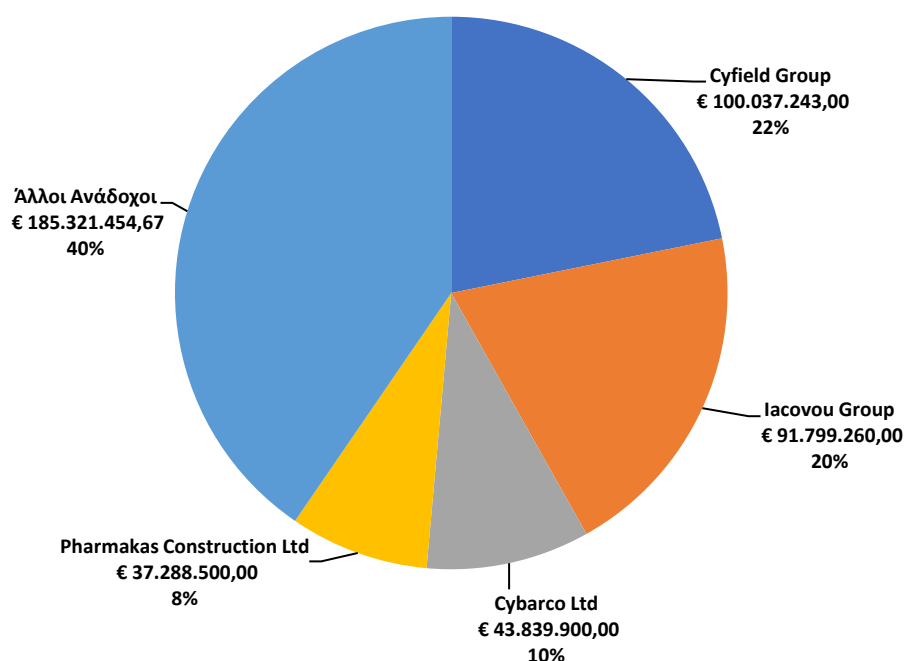
Για το 2021 οι τέσσερις πρώτοι Ανάδοχοι συγκέντρωσαν το 53% της συνολικής αξίας των συμβάσεων.

3.8 Ανάλυση αποτελεσμάτων για το έτος 2022

Συνολικός Αριθμός Αναδόχων ¹⁰	Συνολικός Αριθμός Συμβάσεων	Συνολική Συμβατική Αξία (€)
100	230	458.286.357,67

Το **Γράφημα 8** πιο κάτω, παρουσιάζει τους τέσσερις και άλλους πρώτους Αναδόχους για το 2022 με βάση τη συνολική συμβατική αξία των έργων που τους έχουν ανατεθεί.

Γράφημα 8: Τέσσερις πρώτοι και άλλοι Ανάδοχοι για το 2022 με τη μεγαλύτερη συνολική αξία Συμβάσεων που τους έχουν ανατεθεί

Ο **Πίνακας 9** που ακολουθεί περιλαμβάνει αναλυτικά στοιχεία για τους τέσσερις και άλλους Ανάδοχους, ως προς τη συνολική συμβατική αξία των έργων που τους ανατέθηκαν, τον αριθμό των συμβάσεων και το ποσοστό της συνολικής αξίας συμβάσεων του κάθε Ανάδοχου επί της συνολικής αξίας όλων των συμβάσεων.

¹⁰ Στο συνολικό αριθμό Αναδόχων του έτους, έχουν ομαδοποιηθεί (όπου ισχύει) οι Ανάδοχοι/εταιρείες ανά Όμιλο Εταιρειών (π.χ. Cyfield Group = Cyfield Development Public, Cyfield Construction, Cyfield Asphalt). Ως εκ τούτου, για σκοπούς καταμέτρησης του συνολικού αριθμού Αναδόχων, όπου Ανάδοχοι ανήκουν στον ίδιο Όμιλο Εταιρειών, ο Όμιλος θεωρείται ως ένας Ανάδοχος.

Πίνακας 9: Στοιχεία Συμβάσεων τεσσάρων πρώτων και άλλων Αναδόχων για το 2022

Ανάδοχος	Συνολική αξία Συμβάσεων Ανάδοχου (€)	Αριθμός Συμβάσεων	Ποσοστό συνολικής αξίας Συμβάσεων Ανάδοχου επί της συνολικής αξίας Συμβάσεων (%)
1. Cyfield Group	100.037.243,00	13	22
2. Iacovou Group	91.799.260,00	11	20
3. Cybarco Ltd	43.839.900,00	3	10
4. Pharmakas Construction Ltd	37.288.500,00	2	8
5. Άλλοι Ανάδοχοι	185.321.454,67	206	40

Συμπερασματικά, για το 2022 οι τέσσερις πρώτοι Ανάδοχοι συγκέντρωσαν 60% της συνολικής αξίας των συμβάσεων.

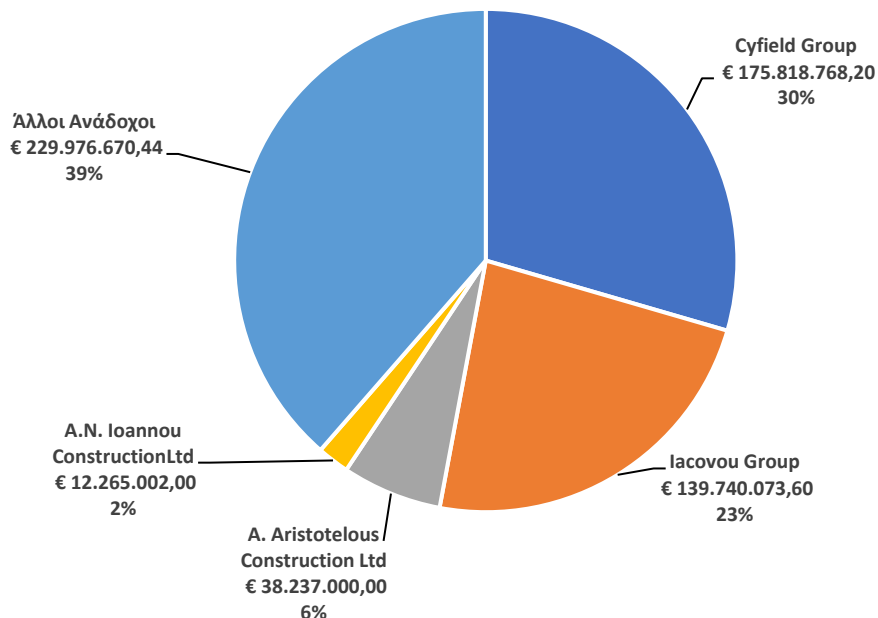
3.9 Ανάλυση αποτελεσμάτων για το έτος 2023

Συνολικός Αριθμός Αναδόχων ¹¹	Συνολικός Αριθμός Συμβάσεων	Συνολική Συμβατική Αξία (€)
196	612	596.037.514,24

Το **Γράφημα 9** πιο κάτω, παρουσιάζει τους τέσσερις πρώτους και άλλους Αναδόχους για το 2023 με βάση τη συνολική συμβατική αξία των έργων που τους έχουν ανατεθεί.

¹¹ Στο συνολικό αριθμό Αναδόχων του έτους, έχουν ομαδοποιηθεί (όπου ισχύει) οι Ανάδοχοι/εταιρείες ανά Όμιλο Εταιρειών (π.χ. Cyfield Group = Cyfield Development Public, Cyfield Construction, Cyfield Asphalt κ.τ.λ.). Ως εκ τούτου, για σκοπούς καταμέτρησης του συνολικού αριθμού Αναδόχων, όπου Ανάδοχοι ανήκουν στον ίδιο Όμιλο Εταιρειών, ο Όμιλος θεωρείται ως ένας Ανάδοχος.

Γράφημα 9: Τέσσερις πρώτοι Ανάδοχοι και άλλοι για το 2023 με τη μεγαλύτερη συνολική αξία συμβάσεων που τους έχουν ανατεθεί

Ο Πίνακας 10 πιο κάτω παρουσιάζει τους τέσσερις πρώτους και άλλους Αναδόχους με βάση τη συνολική αξία συμβάσεων που τους ανατέθηκαν εντός του έτους 2023.

Πίνακας 10: Στοιχεία Συμβάσεων τεσσάρων πρώτων Αναδόχων για το 2023

Ανάδοχος	Συνολική αξία Συμβάσεων Ανάδοχου (€)	Αριθμός Συμβάσεων	Ποσοστό συνολικής αξίας Συμβάσεων Ανάδοχου επί της συνολικής αξίας Συμβάσεων (%)
1. Cyfield Group	175.818.768,20	41	30
2. Iacovou Group	139.740.073,60	23	23
3. A. Aristotelous Construction Ltd	38.237.000,00	4	6
4. A.N. Ioannou Construction Ltd	12.265.002,00	3	2
5. Άλλοι Ανάδοχοι	229.976.670,44	541	39

Οι τέσσερις μεγαλύτεροι Ανάδοχοι για το έτος 2023 συγκέντρωσαν συνολικά το 61% της συνολικής αξίας συμβάσεων του έτους, γεγονός που φανερώνει την συγκέντρωση ανάθεσης Έργων σε περιορισμένο αριθμό ΟΦ.

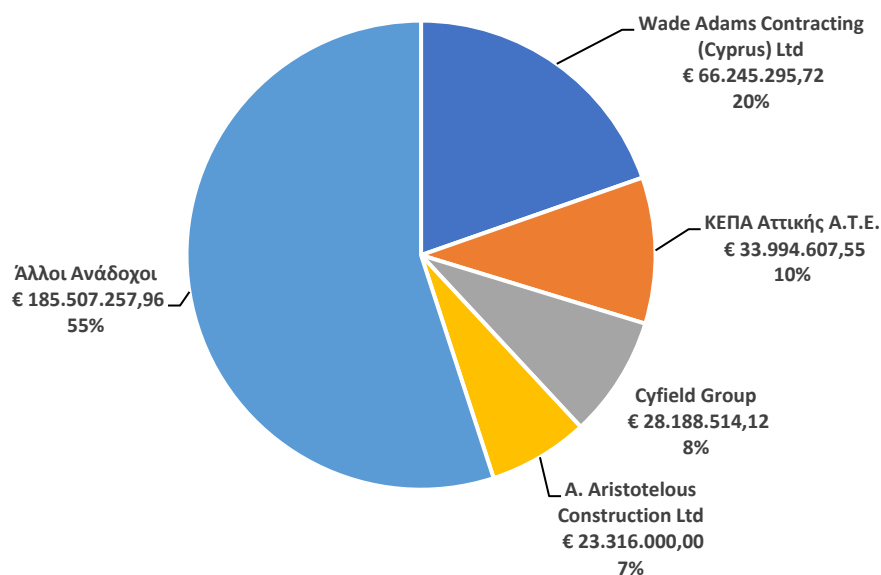
3.10 Ανάλυση αποτελεσμάτων για το έτος 2024

Συνολικός Αριθμός Αναδόχων ¹²	Συνολικός Αριθμός Συμβάσεων	Συνολική Συμβατική Αξία (€)
126	278	337.251.675,35

Όσον αφορά στο έτος 2024, δεν έχει γίνει έλεγχος για εντοπισμό τυχόν λαθών στα δεδομένα του των στοιχείων του πληθυσμού (π.χ. συμβάσεις που ενδεχομένως να αφορούν Κοινοπραξίες), όπως έχει γίνει για τα έτη 2015 - 2023. Για το έτος 2024, χρησιμοποιήθηκε το αρχείο όπως αυτό έχει αναρτηθεί στο eProcurement, αφού αρχικά ο έλεγχος είχε επικεντρωθεί στα έτη 2015 - 2023, και η προσθήκη του έτους 2024 είχε αποφασιστεί σε μεταγενέστερο στάδιο, πριν την ολοκλήρωση του ελέγχου.

Το **Γράφημα 10** πιο κάτω, παρουσιάζει τους τέσσερις πρώτους και άλλους Αναδόχους για το 2024 με βάση τη συνολική συμβατική αξία των έργων που τους έχουν ανατεθεί.

Γράφημα 10: Τέσσερις πρώτοι και άλλοι Ανάδοχοι για το 2024 με τη μεγαλύτερη συνολική αξία συμβάσεων που τους έχουν ανατεθεί

¹² Στο συνολικό αριθμό Αναδόχων του έτους, έχουν ομαδοποιηθεί (όπου ισχύει) οι Ανάδοχοι/εταιρείες ανά Όμιλο Εταιρειών (π.χ. Cyfield Group = Cyfield Development Public, Cyfield Construction, Cyfield Asphalt κ.τ.λ.). Ως εκ τούτου, για σκοπούς καταμέτρησης του συνολικού αριθμού Αναδόχων, όπου Ανάδοχοι ανήκουν στον ίδιο Όμιλο Εταιρειών, ο Όμιλος θεωρείται ως ένας Ανάδοχος.

Ο **Πίνακας 11** πιο κάτω παρουσιάζει τους τέσσερις πρώτους και άλλους Αναδόχους με βάση τη συνολική αξία των συμβάσεων που τους ανατέθηκαν για το 2024.

Πίνακας 11: Στοιχεία Συμβάσεων τεσσάρων πρώτων Αναδόχων για το 2024

Ανάδοχος		Συνολική αξία Συμβάσεων Ανάδοχου (€)	Αριθμός Συμβάσεων	Ποσοστό συνολικής αξίας Συμβάσεων Ανάδοχου επί της συνολικής αξίας Συμβάσεων (%)
1.	Wade Adams Contracting (Cyprus) Ltd	66.245.295,72	4	20
2.	ΚΕΠΑ Αττικής Α.Τ.Ε.	33.994.607,55	1	10
3.	Cyfield Group	28.188.514,12	17	8
4.	A. Aristotelous Construction Ltd	23.316.000,00	2	7
5.	Άλλοι Ανάδοχοι	185.507.257,96	254	55

Από την ανάλυση των δεδομένων προκύπτει ότι το 45% της συνολικής αξίας των συμβάσεων του έτους έχει κατανεμηθεί σε τέσσερις Αναδόχους.

4. Παραρτήματα

Παράρτημα Ι: Θεσμικό πλαίσιο αρμοδιοτήτων Γενικού Ελεγκτή

Ευθύνη Ελεγκτικής Υπηρεσίας και διαφύλαξη της ανεξαρτησίας της

Οι Ειδικές Εκθέσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτή διενεργεί επί των πολιτικών (policies) και προγραμμάτων της Κυπριακής Δημοκρατίας ή άλλων ελεγχόμενων οργανισμών ή επί θεμάτων που αφορούν στον Προϋπολογισμό τους ή συγκεκριμένους τομείς αυτού, ή τα αποτελέσματα ελέγχων ιδιωτών ελεγκτών στους οποίους η Ελεγκτική Υπηρεσία έχει αναθέσει τον έλεγχο λογαριασμών οποιουδήποτε ελεγχόμενου υπ' αυτής οργανισμού, δυνάμει του περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμου [Ν.113(Ι)/2002]. Η Ελεγκτική Υπηρεσία επιλέγει και σχεδιάζει τις εν λόγω ελεγκτικές δραστηριότητες κατά τρόπον ώστε αυτές να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του δημόσιου συμφέροντος.

Η εκ μέρους της Ελεγκτικής Υπηρεσίας παράθεση ευρημάτων ελέγχου γίνεται στη βάση όσων στοιχείων έχουν τεθεί ενώπιόν της.

Εκτός αν τούτο δηλωθεί ρητά, η μη παράθεση ευρημάτων επί ορισμένων πτυχών ή θεμάτων που αφορούν στο αντικείμενο του ελέγχου, δεν συνιστά διαβεβαίωση, ούτε και υποδηλοί ότι αυτά είναι απαλλαγμένα αδυναμιών ή σφαλμάτων ή αποκλίσεων από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, αφού ο εξωτερικός ελεγκτής δεν αναμένεται ότι μπορεί να εντοπίζει κάθε αδυναμία ή σφάλμα ή απόκλιση από το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο.

Οι συστάσεις της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αποτελούν εισηγήσεις για τον τρόπο χειρισμού των παρατηρήσεων και ευρημάτων του ελέγχου. Σε καμία περίπτωση δεν δύναται να εκληφθεί ότι οι συστάσεις αυτές επηρεάζουν την ανεξαρτησία της Υπηρεσίας, ως εξωτερικού ελεγκτή ή ότι συνεπάγονται συμμετοχή της Υπηρεσίας στη λήψη οποιασδήποτε σχετικής απόφασης από τη διοίκηση της ελεγχόμενης οντότητας, η οποία εξακολουθεί να φέρει αποκλειστικά την ευθύνη για την ορθή και νόμιμη λήψη απόφασης, ως προς τον τρόπο χειρισμού των ευρημάτων ελέγχου και συστάσεων.

Ουδμία πρόνοια στην παρούσα Έκθεση σημαίνει ή θα πρέπει να εκληφθεί, ότι με αυτή διατυπώνεται κατηγορία εναντίον οποιουδήποτε προσώπου για εκ προθέσεως κατάχρηση εξουσίας ή για τη διάπραξη ποινικών ή άλλων αδικημάτων. Αυτά, αν υπάρχουν, θα πρέπει να διερευνηθούν από τις αρμόδιες αρχές, μόνο δε τα αρμόδια δικαστήρια μπορούν να κρίνουν κάποιο πρόσωπο ως ένοχο οποιουδήποτε αδικήματος. Τονίζεται, επίσης, ότι οι συστάσεις και τα ευρήματα της Ελεγκτικής Υπηρεσίας αφορούν στους ελεγχόμενους φορείς και οποιαδήποτε αναφορά σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ουδόλως εξυπακούει ότι αυτά έχουν προβεί κατ' ανάγκη σε οτιδήποτε μεμπτό, αφού κάτι τέτοιο εκφεύγει του πεδίου ελέγχου της παρούσας Έκθεσης.

Αρμοδιότητες Γενικού Ελεγκτή

Ο έλεγχος διενεργήθηκε στο πλαίσιο των συνταγματικών αρμοδιοτήτων του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας και των προνοιών του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου [Ν.20(Ι)/2014].

Το άρθρο 116 του Συντάγματος της Δημοκρατίας ορίζει ότι ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από τον Βοηθό Γενικό Ελεγκτή, ελέγχει εν ονόματι της Δημοκρατίας όλες τις εισπράξεις και πληρωμές και όλους τους λογαριασμούς χρηματικών διαθεσίμων και άλλου ενεργητικού ή άλλων υποχρεώσεων που αναλαμβάνει η Δημοκρατία ή που δημιουργούνται για λογαριασμό της. Για τον σκοπό αυτό, ο Γενικός Ελεγκτής έχει δικαίωμα να επιθεωρεί και να ελέγχει όλα τα σχετικά βιβλία, αρχεία και καταστάσεις, καθώς και τους χώρους όπου φυλάγεται το πιο πάνω ενεργητικό. Επίσης, ο Γενικός Ελεγκτής, βοηθούμενος από τον Βοηθό Γενικό Ελεγκτή, ασκεί κάθε άλλη εξουσία ή εκτελεί οποιαδήποτε άλλα καθήκοντα ή υποχρεώσεις που καθορίζονται ή του αναθέτονται διά Νόμου.

Σύμφωνα με το άρθρο 81 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου [Ν.20(Ι)/2014], ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο των λογαριασμών της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με το άρθρο 109 του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου [Ν.20(Ι)/2014], ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο των λογαριασμών κάθε οντότητας Γενικής Κυβέρνησης, Επαρχιακών Οργανισμών Αυτοδιοίκησης, κρατικού οργανισμού και κρατικής επιχείρησης.

Σύμφωνα με τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο [Ν.38(Ι)/2014], ο ελέγχων λειτουργός κάθε Κονδυλίου οφείλει να διασφαλίσει την ορθότητα και νομιμότητα των εισπράξεων και πληρωμών και την αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και οικονομία της υλοποίησης του οικείου Προϋπολογισμού, στη βάση των αρχών της χρηστής χρηματοοικονομικής διαχείρισης [άρθρα 7(1) και 8].

Για τον σκοπό αυτό, η Ελεγκτική Υπηρεσία προχωρεί σε οικονομικούς και διαχειριστικούς ελέγχους, όπως και ελέγχους συμμόρφωσης Υπουργείων, Τμημάτων και Υπηρεσιών της Δημόσιας Υπηρεσίας και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών στο Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος [Ν.113(Ι)/2002] παρέχει σαφείς εξουσίες στον Γενικό Ελεγκτή, να ζητά στοιχεία σε οποιαδήποτε μορφή, περιλαμβανομένης και της ηλεκτρονικής μορφής, επεξηγήσεις και πληροφορίες, γραπτές ή προφορικές, που κατά την κρίση του μπορούν να τον υποβοηθήσουν στην εκτέλεση του έργου του.

Παράρτημα II: Μεθοδολογία

Πρότυπα ελέγχου

Σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου [Ν.20(Ι)/2014], ο Γενικός Ελεγκτής διεξάγει τον εξωτερικό έλεγχο στη βάση διεθνών αναγνωρισμένων προτύπων ελέγχου που ο ίδιος αποφασίζει.

Όπως ρητά αναφέρεται στις Ελεγκτικές Οδηγίες που έχουν εκδοθεί από τον Γενικό Ελεγκτή, οι έλεγχοι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας διεξάγονται σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (ISSAI) που εκδίδει ο Διεθνής Οργανισμός Ανώτατων Ελεγκτικών Ιδρυμάτων (INTOSAI), ο οποίος είναι ένας αυτόνομος, ανεξάρτητος, μη-πολιτικοποιημένος Οργανισμός, με ειδικό συμβουλευτικό καθεστώς προς το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο (ECOSOC) του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Τα Πρότυπα ISSAI διαχωρίζουν τους ελέγχους που διενεργούνται από τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα σε τρεις κατηγορίες, τους οικονομικούς ελέγχους, τους ελέγχους συμμόρφωσης και τους διαχειριστικούς ελέγχους. Για τους ελέγχους αυτούς υπάρχει αριθμός ελεγκτικών προτύπων που είναι κοινά και αριθμός ελεγκτικών προτύπων που αφορούν ειδικά στην κάθε κατηγορία ελέγχου.

Η διενέργεια του παρόντος ελέγχου διέπεται κυρίως από τις διατάξεις του πιο κάτω Προτύπου:

Το θεμελιώδες Πρότυπο INTOSAI-P1 ουσιαστικά καταγράφει αυτούσια τη Διακήρυξη, η οποία υιοθετήθηκε το 1977 από το Παγκόσμιο Συνέδριο του INTOSAI στη Λίμα του Περού (Διακήρυξη της Λίμα). Όπως στο ίδιο το Πρότυπο καταγράφεται, το έγγραφο αυτό θεωρείται η “Magna Carta” στην άσκηση εξωτερικού ελέγχου των κυβερνήσεων, καθώς έθεσε τα θεμέλια του δημόσιου ελέγχου. Η Διακήρυξη θέτει τα βασικά σημεία ελέγχου και τις βασικές αρχές για τα Ανώτατα Ελεγκτικά Ιδρύματα που είναι αναγκαίες, ώστε να επιτευχθούν ανεξάρτητα και αντικειμενικά αποτελέσματα. Οι αρχές που εγκαθιδρύθηκαν στη Διακήρυξη της Λίμα αναγνωρίστηκαν από τις Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ με αρ. 66/209 (ημερ. 22.12.2011) και 69/228 (ημερ. 19.12.2014). Το Πρότυπο INTOSAI-P1, όπως και το Πρότυπο INTOSAI-P10 (Διακήρυξη του Μεξικού), αποτελούν μέρος του κοινωτικού κεκτημένου.

Το Πρότυπο ISSAI 100 παρουσιάζει τον ορισμό του ελέγχου του δημόσιου τομέα και παρέχει τις βασικές έννοιες, στοιχεία και αρχές (τόσο τις γενικές αρχές που σχετίζονται με τον έλεγχο όσο και τις αρχές που σχετίζονται με τις διάφορες φάσεις της διαδικασίας ελέγχου) που ισχύουν για όλους τους ελέγχους του δημόσιου τομέα.

Ελεγκτική προσέγγιση

Η ανάλυση των στοιχείων έγινε από τα αρχεία που αναρτώνται για κάθε έτος στο ηλεκτρονικό σύστημα δημοσίων συμβάσεων (eProcurement), τα οποία περιέχουν σχετικές πληροφορίες (στατιστικά στοιχεία) όσον αφορά στις αναθέσεις διαγωνισμών. Λαμβάνοντας υπόψη ως κριτήρια τα πιθανά ρίσκα, τη σημαντικότητα και το εξειδικευμένο αντικείμενο των διαγωνισμών, αποφασίστηκε όπως ο έλεγχος επικεντρωθεί σε διαγωνισμούς που αφορούν μόνο συμβάσεις έργων τα οποία κατακυρώθηκαν από το 2015 μέχρι το 2024, με τη χρήση οποιασδήποτε διαγωνιστικής διαδικασίας (ανοικτή, κλειστή, συνοπτικές διαδικασίες κ.τ.λ.), με εκτιμώμενη ή/και αξία σύμβασης μεγαλύτερη των €50.000. Στον πληθυσμό περιλήφθηκαν συμβάσεις από όλες τις ΑΑ του δημόσιου τομέα, του ευρύτερου δημόσιου τομέα και των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Από το σύνολο των διαγωνισμών που προέκυψαν από την πιο πάνω διερεύνηση, αποφασίστηκε όπως από τον πληθυσμό εξαιρεθούν διαγωνισμοί οι οποίοι λόγω της διαφορετικής φύσης ή του αντικειμένου τους δεν εμπίπτουν στο πεδίο του παρόντος ελέγχου. Συγκεκριμένα, εξαιρέθηκαν:

(i) αναθέσεις που αφορούν ενοικιάσεις οχημάτων (εκσκαφών κ.τ.λ.) και

(ii) αναθέσεις που αφορούν καθαρισμό/διάνοιξη αυλακιών.

Ο λόγος για τον οποίο εξαιρέθηκαν οι πιο πάνω αναθέσεις, είναι γιατί πρόκειται για συνεχιζόμενες συμβάσεις (running contracts), για τις οποίες γίνονται αναθέσεις βάσει τιμής σε διαφορετικούς ΟΦ (ή/και στον ίδιο ΟΦ). Όσον αφορά στις ενοικιάσεις οχημάτων, οι αναθέσεις γίνονται για διαφορετικά είδη οχημάτων (ανά όχημα), και όσον αφορά στον καθαρισμό/διάνοιξη αυλακιών, οι αναθέσεις γίνονται για διαφορετικά/ές Τμήματα/Περιοχές με βάση την προσφερόμενη τιμή/χλμ. Συνεπώς, θεωρήθηκε ότι είναι ορθότερη η μη συμπερίληψη των συμβάσεων αυτών, για να μην παρατηρούνται περιπτώσεις διαγωνισμών όπου το ποσό ανάθεσης έχει μεγάλη απόκλιση από την εκτιμώμενη αξία.

Από τα στατιστικά στοιχεία του eProcurement, διαπιστώθηκε ότι ενώ αριθμός συμβάσεων αφορούσε Κοινοπραξίες, στο eProcurement είχε καταχωρηθεί ως Ανάδοχος μόνο ο ένας εκ των δύο Εργολάβων της Κοινοπραξίας. Ως εκ τούτου, η Υπηρεσία μας προέβη σε μερική επεξεργασία των περιπτώσεων αυτών, είτε από αρχεία τα οποία τηρούνται στην Υπηρεσία από τους ελέγχους που διενεργούνται, είτε από τις ΑΑ από τις οποίες ζητήθηκε να επιβεβαιώσουν και να συμπληρώσουν τα σχετικά στοιχεία για τις διάφορες συμβάσεις.

Σημειώνεται ότι οι διορθώσεις για τις περιπτώσεις οι οποίες αφορούσαν Κοινοπραξίες, έγιναν μόνο για τα έτη 2015 – 2023, και όχι για το 2024, αφού αρχικά ο έλεγχος είχε επικεντρωθεί στα έτη 2015 - 2023, και η προσθήκη του έτους 2024 είχε αποφασιστεί σε μεταγενέστερο στάδιο, πριν την ολοκλήρωση του ελέγχου.

Στη συνέχεια αποφασίστηκε όπως, όπου εντοπίστηκε ότι συγκεκριμένες συμβάσεις ενέπιπταν στις περιπτώσεις που αφορούσαν Κοινοπραξίες, για σκοπούς διεξαγωγής του ελέγχου, η συνολική αξία της κάθε σύμβασης, κατανεμηθεί εξίσου, αποδίδοντας το ήμισυ της σε κάθε μέλος της Κοινοπραξίας.

Διευκρινίζεται ότι η εν λόγω ισόποση κατανομή της αξίας κάθε σύμβασης μεταξύ των μελών της Κοινοπραξίας εφαρμόστηκε αποκλειστικά για σκοπούς της ανάλυσης των δεδομένων της **Ενότητας 3** της Έκθεσης. Τα στοιχεία του πληθυσμού συνολικά για όλα τα έτη (2015 - 2024), περιλαμβάνουν 2.164 συμβάσεις, με συνολική αξία συμβάσεων που ανέρχεται στο ποσό των €2.515.430.379. Στη συνέχεια, έγινε κατανομή των συμβάσεων που ανατέθηκαν ανά Ανάδοχο, και παράλληλα υπολογίστηκε τόσο η συνολική αξία των συμβάσεων, όσο και ο αριθμός αυτών που ανατέθηκε σε κάθε Ανάδοχο, για κάθε έτος για την περίοδο 2015 έως και 2024.

Για τις παραγράφους 3.1 – 3.10, πραγματοποιήθηκε ταξινόμηση των Αναδόχων σε φθίνουσα σειρά, βάσει της συνολικής αξίας των συμβάσεων που τους είχαν ανατεθεί. Ακολουθως, εντοπίστηκαν και επιλέχθηκαν για την εξαγωγή συμπερασμάτων, οι τέσσερις πρώτοι Ανάδοχοι για κάθε έτος (παραграфи 3.1 – 3.10).

Στη Σύνοψη της Έκθεσης επιλέχθηκαν από τον Πληθυσμό για εξαγωγή συμπερασμάτων, οι 10 πρώτοι Ανάδοχοι.

Για σκοπούς παρουσίασης των καθυστερήσεων στη συμβατική διάρκεια των έργων, το δείγμα των **23 Συμβάσεων** επιλέχθηκε ως εξής:

Από τις συμβάσεις των πρώτων Αναδόχων με τη μεγαλύτερη συνολική αξία σύμβασης που τους έχει ανατεθεί, εξαιρέθηκε το έτος 2024. Συγκεκριμένα, οι τέσσερις Συμβάσεις που αφορούν στο έτος 2024, δεν συμπεριλήφθηκαν στο δείγμα αφού για το έτος αυτό χρησιμοποιήθηκε αυτοούσιο το αρχείο, όπως έχει αναρτηθεί στο eProcurement, χωρίς να γίνουν διορθώσεις για τις Κοινοπραξίες, όπως είχε γίνει για τις Συμβάσεις που αφορούν στα έτη 2015 - 2023. Στη συνέχεια επιλέχθηκαν αυτές οι οποίες είχαν ολοκληρωθεί και είχαν καταχωρημένη όλη τη σχετική πληροφόρηση (από προηγούμενους ελέγχους της Υπηρεσίας ή από πληροφόρηση που δόθηκε στην ΕΥ από τις ΑΑ) και με αξία σύμβασης ίση ή μεγαλύτερη των €2 εκ. Από την εφαρμογή των πιο πάνω κριτηρίων προέκυψε το δείγμα, στο οποίο περιλήφθηκαν 23 Συμβάσεις, οι οποίες έχουν ολοκληρωθεί, και οι οποίες έχουν ημερομηνία ουσιαστικής συμπλήρωσής τους μέχρι τον Αύγουστο του 2025.

Διευκρινίζουμε ότι, για σκοπούς δημοσίευσης της παρούσας Ειδικής Έκθεσης, έχουν απαλειφθεί όλες οι αναφορές που αφορούν σε προσωπικά δεδομένα. Κατ' αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η συμμόρφωση με τον Ευρωπαϊκό Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, χωρίς ωστόσο να περιορίζεται ουσιαστικά η κοινοποίηση των ευρημάτων και διαπιστώσεων της Υπηρεσίας μας που επιβάλλουν τα εφαρμοστέα διεθνή πρότυπα.

Σημειώνεται ότι στην παρούσα Έκθεση αναφέρονται ονομαστικά όλες οι εταιρείες/Ανάδοχοι των συμβάσεων του πληθυσμού, καθώς τα στοιχεία αυτά είναι πλήρως δημοσιευμένα τόσο στο σύστημα eProcurement, όσο και στον ημερήσιο/ηλεκτρονικό τύπο και σε καμία περίπτωση δεν εμπίπτει η δημοσίευσή τους στις πρόνοιες του πιο πάνω Ευρωπαϊκού Κανονισμού προστασίας των φυσικών προσώπων.

Κριτήρια ελέγχου

Ως κριτήρια ελέγχου χρησιμοποιήθηκαν συγκεκριμένες διατάξεις του θεσμικού πλαισίου ως ακολούθως :

- i. Ο περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμος του 2014 [Ν.38(Ι)/2014] και οι δυνάμει αυτού εκδοθέντες Κανονισμοί και Εγκύκλιοι, περιλαμβανομένων των Δημοσιονομικών και Λογιστικών Οδηγιών.
- ii. Οι γενικές αρχές που καθορίζονται στον περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμο [Ν.158(Ι)/1999].
- iii. Ο περί της Δημοσιονομικής Ευθύνης και του Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμος του 2014 [Ν.20(Ι)/2014].
- iv. Ο Νόμος περί της ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων και για Συναφή Θέματα [Ν.73(Ι)/2016].
- v. Ο Νόμος που προνοεί για τον συντονισμό των Διαδικασιών Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα [Ν.12(Ι)/2006].
- vi. Ο περί καταθέσεως στοιχείων και πληροφοριών στον Γενικό Ελεγκτή Νόμος [Ν.113(Ι)/2002].
- vii. Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις - ΚΔΠ138/2016.
- viii. Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις - ΚΔΠ201/2007.
- ix. Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις - ΚΔΠ242/2012.